

Търсейки съвършената цел в живота*

Шри Рамананда Самбада

Негова Божествена Милост

А.Ч. Бакти Веданта Свами Прабхупада

Пранамс от Автора

Преди всичко, заставайки в лотосовите нозе на моя духовен учител, аз се моля да му бъда покорен. Неговото име е Ом Вишну-пада Шри Шримаг Бактисиданта Сарасвати Госвами Махараджа, който отвори моите духовни очи и чрез мозъчното послание за трансцеденталиния свят, изкорени тъмнината на невежеството. Единствено по волята на Негова Божествена Милост аз бях способен да се освободя от безличностната концепция за Абсолюта, която е истинско бедствие.

Аз отдавам най-смирените си поклони в лотосовите Нозе на Бога на Боговете, който е Закрилник на всички отдали Му се души. Върховният Бог е винаги готов да ни дари с щастието на безпричинната обич, насочена към Самия Него. Това е обич, която не е докосната от размиващите чувства процеси като спекулативното емпирично знание или неудовлетворените желания за плодоносни дейности, насочени единствено към

придобиването на временни материални неща. Той е върховният водач в ученическата последователност по линията на Шрила Ананда Тирта. Той е обожаван от Шри Шриман Агваита Прабу и Шри Шриман Харигас Такур, които са съответно инкарнации на Махавишну и Брама. Той освобождава своите преданоотдадени от тежестите на материалния свят, подобно на прокаженият брамин Васудева, когото Богът избавил от тежката му болест. Той е освободителят на Сарвабаума Батта-ачарийа и Крал Пратапарудра, страдали от оковите на материалните отречение и забавление.

Аз отдавам най-смирените си поклони в лотосовите Нозе на Бога на Боговете, който привидно приема санйаса или живота в отречение, за да се сбъдне казаното от брамините. Под прикритието на санйаси, Той за първи път показал на света какво представлява екстазът, породен от спонтанната обич към Бога, подобно на Шримати Радарани, погълната от любовта си в очакване да види Кришна. В търсенето на тази спонтанна обич към Бог, Всевишният споделял компанията на своята вечна съпруга Шри Лакшми Вишнуприя Деви, която Му е най-скъпа и чиято милост настойчиво се търси от всички негови преданоотдадени и дори от обитателите на райските планети. Всевишният приел ордена на отречението – санйаса, за да изпълни предсказанието на Махабарата, Ведите и Шримаг Багаватам и да ни дари със Своята безпричинна милост. Да дари нас, които сме пристрастени към фалшивото наслаждение, славата, другия пол и богатствата на този материален свят.

Докато бил на поклонение в Южна Индия, Бог Чаитанйа Махапрабу пристигнал до бреговете на река Годавари, където срещнал Шри Рамананда Райа – велик преданоотдаден на Бог Кришна. Бог Чаитанйа изказал Своего желание да слуша за Кришна от устата на Рамананда Райа и затова го помолил да рецитира някой стих от свещените писания, където да се разкрива същността на крайната цел на живота.

Тогдава Рамананда отвърнал:

сва-дхармачаране вишну-бхакти хаїа

“Ако човек изпълнява предписаните задължения, съответстващи на неговата социална позиция, той ще събуди своето изначално Кришна съзнание.”

Потвърждавайки своето твърдение, Рамананда тогдава цитирал един стих от *Вишну Пурана* (3.8.9):

варна-ашрамачаравата
пурушена параха пуман
вишнур арадийате пантха
нанийат мат-гоша-каранам

“Божествената Личност – Всемогъщият Вишну е почитан чрез правилното изпълнение на предписаните задължения в системите *варна* и *ашрата*. Няма друг начин да се удовлетвори Божествената Личност. За целта всеки трябва да заема определеното му място в системите на *варна* и *ашрата*.”

Варна и ашрама под въпрос

Чувайки становището на Рамананда Райа, Бог Чаитанїа отвърнал, че системата на *варна-ашрата* – *дарта* е само външно обозначение, един вид формалност, и затова не е приемлива. Бог Чаитанїа отхвърлил становището на Рамананда и още защото системата *варна-ашрата* – *дарта* е увредена под влиянието на настоящата епоха на Кали, или ерата на неразбирателството и войните.

В Багавад-гита Божествената Личност заявява, че е създател на системата *варна-ашрата*, независимо от факта, че се намира извън нейното влияние. И тъй като е творение на Божествената Личност, системата на *варна* и *ашрата* е невъзможно да бъде премахната. Независимо от това, нечестивите дейности на хората от епохата на Кали могат да увредят функционирането ѝ. Затова умишлено в горното подзаглавие използвахме словосъчетанието “под въпрос”, защото цялата система все още съществува, но в изопачена форма.

Във *варна-ашрата*, системата за социален мениджмънт, целта на живота е да се получи благоразположението на Бог Вишну, всепроникващата Божествена Личност. За нещастие, в настоящия момент целта на живота е да се разочарова всепроникващата Личност на Бога, вследствие на което душата страда постоянно под ударите на законите на материалната природа. Целта на системата *варна-ашрата* е миролюбиво да се изпълняват предписаните задължения на човечеството и в резултат на това да се постигне най-висшият за него успех, който е благоразположението на Бог Вишну.

Но когато в цел на живота се превърне планираната експлоатация на материалната природа, тогава цялото съществуване е застрашено, поради човешкото съревнование в борбата с природните закони.

Природата е така стриктно устроена, че дори и най-малкото нарушаване на нейните закони може да нанесе голяма вреда на контролираните от нея човешки същества. Те винаги трябва да имат предвид, че съществуват под опеката на нейните строги разпоредби. Затова винаги трябва да помнят, че плановете им за нарушаването на природните закони ще им донесат огромни трудности. За съжаление обаче, човешките същества, които се намират под заблуждаващото влияние на материалната енергия, искат да властват над природните закони и по такъв начин биват въвличани все по-дълбоко и по-дълбоко в техния обусловен живот. Глупавите човешки същества не забелязват дефекта на техния така наречен научен прогрес. Най-сложните въпроси на живота са раждането, смъртта, остаряването и болестите. Тези четири проблема стоят постоянно пред всяка обусловена от материалните закони душа. Човешките същества искат да властват над тези закони, но техният така наречен научен прогрес не може да разреши посочените проблеми.

Непрекъснатото нарастване на населението на Земята, достигащо до съотношението три деца на всяко второ семейство, е объркало умовете на лидерите на обществото. За да разрешат проблема с раждаемостта, те създават безотговорни планове за контрол на раждаемостта под името семейно планиране, но въпреки това проблемът си остава неразрешен. По силата на законите на природата, популацията е постоянно нарастваща, независимо от техните научни планове и схеми. Така като цяло проблемът с раждаемостта остава неразрешен.

Атомната бомба на Майката Природа

Проблемът със смъртта също не е разрешен. Нищо от научните достижения на обществото не може да помогне в разрешаването му. Напредването на материалното знание може просто да ускори задълбочаването на проблема, свързан със смъртта; никой не може да спаси когото и да е било от жестоките ѝ ръце. Откриването на атомната бомба и някои други подобни велики изобретения на гениалните мозъци на учените само направиха проблема още по-неразрешим. Глупавите учени всъщност не знаят, че атомната бомба в действителност е замисъл на Майката Природа, която със сигурност ще убие демоничната популация, когато тя нарастне непропорционално.

Модерните икономисти също вярват в законите на природата и потвърждават, че неконтролираното нарастване на човешката популация непременно ще има за резултат глад, чума, епидемии и войни. Затова така наречените цивилизовани държави искат да унищожат човешките същества с атомни и водородни бомби, като в действителност това е план на Майката Природа да накаже глупавите престъпници.

Всичко се изпълнява автоматично от нея, веднага щом хората нарушат природните ѝ закони. Глупавите хора обаче, подтиквани от неуместно тщеславие, си мислят, че те

са тези, които движат нещата. С цел да изпълни строгото си наказание, Майката Природа диктува на човешкия мозък начините да изобрети атомната бомба. От глупост човешките същества си приписват заслугата за това “изобретение”, което е направено единствено за наказание. Ние научаваме този факт от *Багавад-гита* (3.27), където се казва, че всичко се извършва от *пракрити* или Майката Природа. Глупавото живо същество обаче, което се е възгордяло от своята начетеност, напразно си мисли, че е Създателят.

Проблемът си остава същият

Без да навлизаме по-дълбоко в детайлите на въпросите за раждането и смъртта от гледна точка на съвременните научни планове, със сигурност можем да кажем, че проблемите на раждането и смъртта не са претърпели никакво развитие във времето. Нищо не е направено с цел да се увеличи или намали този проблем.

Проблемът с болестите и старостта също не е разрешен. Колкото повече открития прави модерната наука, пред нея пропорционално на развитието ѝ, се изправят все по-нови и нови болести.

Следователно, отново можем да заключим, че раждането, смъртта, старостта и болестите са всички проблеми на материалното съществуване, които никога няма да бъдат разрешени от плановете на човешките същества. Ако човек иска да разплете всички тези проблеми на материалното съществуване, трябва да се подчини на съветите на Бога. Само по такъв начин, след като напълно му се е отдало, човешкото същество ще може да се спаси от строгите материални закони на природата.

Изопачените касти

Системата на *варна-ашрата* – *дарта*, така както е дадена в писанията, има за цел да омилостиви Бог Вишну. Това е единственото разрешение на проблемите на раждането и смъртта. Хумористично преиначената система на *варна-ашрата* – *дарта* в момента е известна под наименованието *кастова* система. Днес тя се представлява от политиците, военните, капиталистите и работниците. Политиците или най-добре планиращите мозъци на обществото са заели мястото на *братините*. В действителност, наистина *братините* са тези, които притежават най-добрите умове за разрешаването на проблемите на човешкия живот, но политиците използват най-доброто, на което са способни от своята умствена дейност, за да постигат собствените си егоистични цели. Избягвайки заповедите на Върховния Бог, те само внасят хаос в обществото.

Военната организация в света е изопачено представяне на *кишатриите*, чиято задача е да закрилят обществения ред. Вместо това, военните предводители на всяка страна смучат кръвта на масите, облагайки ги с тежки, непосилни данъци, вместо да ги дарят с истинска защита.

Капиталистите, които представляват *ваишиите*, вместо да трупат богатства, за да изпълняват с тях волята на Бог Вишну, ги събират единствено с цел собственото си сетивно задоволяване. В резултат на това, по света навсякъде са се появили много проблеми под формата на политически планове за експлоатация на масите. Работниците са изопаченият образ на *шудрите*, които служат на капиталистите под натиска на многото задължения, които изпълняват. Те винаги надават реф да се разрешат работническите им проблеми, като ги политизират.

Системата на *варна-ашрата – дарта* не е изчезнала, както някои биха искали. В момента тя съществува в своята изопачена форма, при която политиците са заели мястото на *братините*; военните са в позицията на *киатриите*; капиталистите са в образа на *ваишиите*, а обикновените работници са *шудрите*. Така цялата система се е изродила, благодарение на умишленото престъпване на законите от човечеството като цяло. Това възпрепятства атмосферата на мирно развитие на човешкия живот.

Понастоящем, изопачената система на *варна-ашрата – дарта*, по никакъв начин не може да донесе радост на Върховния Бог Вишну. Затова никои няма да може да се измъкне от възмездието на Майката Природа, без значение колко е напреднал в науката за материята.

Истинските варна и ашрама

Системата *варна-ашрата*, както е сътворена изначално от Божествената Личност, е духовно значима, защото, когато всички *варна* и *ашрата* се обединят, обществото има възможност да се измъкне от оковите на *тайя* или илюзията. Това е възможно, когато всички *варна* и *ашрата* изпълняват плановете на Всевишния. *Братините* са считани за устата на *вират-пуруша* (космическото проявление на Божествената Личност). *Киатриите* са неговите ръце, *ваишиите* са неговият стомах, а *шудрите* представляват нозете му. Функцията на устата е да издава звук. Затова задачата на *братините* и *санйасите* е да предават трансценденталния звук на *Ведите*, така че всяко човешко същество да разбере правилната позиция на нещата във връзката им с Всевишния. Благодарение на разпространението на трансценденталния звук, човешките същества ще разберат, че тяхната истинска същност е по-висша от природата на материалните неща. Така те ще научат за вечната си връзка с Бога. Разбирайки всичко това, ще започнат да изпълняват неговите планове, вместо да служат на материалната заблуда с фалшивото усещане, че са нейни господари. Така изпълнението на желанията на Бога ще помогне на заробените души да се освободят от оковите на илюзията и да влязат в Неговото царство, където ги очаква вечен живот изпълнен с щастие и знание.

Всяко живо същество в този материален свят се бори за постигането на вечен живот, знание и щастие, но е объркано от илюзорната енергия. Бог е сътворил света по такъв начин, че когато някой попадне в човешката форма на живот, той може да се измъкне от затвора на материалното съществуване. И тъй като *киатриите* са ръцете на *вират-пуруша*, тяхна задача е да защитават цялото тяло, като в същото време се съюзяват с устата, стомаха и ръцете. Системата *варна-ашрата*

представява духовен план за обединяване и взаимна изгода. Затова съществуването ѝ в нейната изначална възвишена форма е от първостепенна важност. В настоящия момент обаче тя е заболяла и преиначена.

Така наречените *брамини* са прекъснали контакта си с тялото на *вират-пуруша*, защото вече не са проводник на трансцеденталния звук на *Ведите*. Глава, която е отделена от тялото, не би могла да произведе никакъв звук. Такава мъртва глава, независимо че се нарича *братин*, е без абсолютно никакво значение. Подобно на това, тези брамини, които твърдят, че са такива единствено по силата на тяхната фамилна връзка, не са истински брамини, защото не притежават силата да заемат позицията на устата Божия. По същия начин всеки който е неспособен да изпълнява своите задължения като част от вселенското тяло на Всевишния или *вират-пуруша*, е пропаднал и не заема своята присъща позиция. Такива отделени се части са без никакво значение, защото те вече не изразяват ролята на устата, ръцете, стомаха или нозете на Бога.

Варна и ашрама отхвърлени

Така Бог Чаитанѝа отхвърлил предположението на Рамананда, защото в епохата на Кали всички опити да се възстанови изкривената и изключително деградирала система на *варна-ашрата* – *дарта* биха били напразни. Той също отхвърлил *варна-ашрата* – *дарта*, защото нямала никаква стойност във връзка с чистото предано служене на Бога.

Последната причина е по-важна, тъй като дори и системата *варна-ашрата* да се изпълнява абсолютно стриктно, тя не би могла да помогне на никой да се извиси до най-висшето ниво на трансцедентално служене на Всевишния. *Вират-пуруша* е материална концепция за Божествената Личност и бележи началото на духовната реализация. Най-висшата духовна реализация обаче е желанието за предано служене на Божествената Личност. Това привличане на живота съществува към служенето на Бога е единственото нещо, което се изисква то да притежава и благодарение на него то автоматически се откъсва от всички останали дейности.

Личността на Бога е почитана посредством чисто предано служене, благодарение на което Той се разкрива пред своите поклонници. Чистото предано служене произлиза от правилното култивиране на чисто знание и практикуването на дейности под ръководството на регулиращите принципи на писанията. По такъв начин е разяснена връзката между системата *варна-ашрата* и чистото предано служене от Багаван Пуруша – Божествената Личност Шри Кришна, който слеза в този материален свят, за да освободи всички паднали в него души. *Багавад Гита** (18.45-46) казва:

све све кармаṇī абхиратаḥ
самсиддхим лабхате нараḥ
сва-карма-ниратаḥ сиддхим
йатхā виндати тач чхрṇу

йатах праврттир бхѓтāнāм
йена сарвам идам татам
сва-кармаṇā там абхйарчйа
сиддхйм вимдати мāнаваḥ

“Всяко човешко същество ще постигне най-висшата цел в живота, просто като почита Божествената Личност, от която произлизат всички живи същества и от която целият космос е създаван и след това унищожаван.”

Почитането на Всевишния чрез предписаните задължения е началото на преданото служене към него. Този път на постепенен прогрес е одобрен от всички велики светци като Танка, Драмида, Баручи, Бодаяна, Гухадева и Капарди. В древността всички авторитети са коментирали *Ведите*, заставайки зад този принцип (на предписаните задължения – бел.пр.). Авторитетите от Ваишнава сектата на Рамануджа също потвърждават казаното по-горе.

Най-лесният начин да се достигне до Абсолютната Истина, е като се култивира знание за Нея по начина описан в писанията, като едновременно с това човек изпълнява предписаните му задължения. Този процес почти напълно покрива пътя на преданото служене. Реализацията на Абсолютната Истина, посредством правилното спазване на системата *варна-ашрата* не означава, че човек трябва да приеме единствено ордена на отречението – *санйаса*. По-скоро всеки може да постигне най-висшата цел, като изпълнява собствените си задължения. Правилното им изпълнение не означава непременно приемане на *санйаса*.

След като бил запитан от Бог Чаитанйа да определи каква е крайната цел на човешкия живот, Рамананда Райа се поставил в положението на обикновените хора и подкрепил ползата от системата *варна-ашрата* – *дарта*, като се позовал на Вишну Пурана. Той казал, че изпълняването на задълженията в зависимост от *варна-ашрата* – *дарта*, трябва да бъде считано за най-висшето съвършенство на човешкия живот.

Но тъй като по времето на епохата на Кали, системата *варна-ашрата* – *дарта* е проблем в материалния свят, Бог Чаитанйа искал да я разграничи от дейностите на преданото служене, които имат напълно трансцендентален характер. Затова, взимайки в предвид трансценденталната природа на преданото изпълнено с обич служене, Той заявил, че системата *варна-ашрата* – *дарта* е външна. Бог Чаитанйа искал човешките същества да направят още по-голям прогрес по пътя към духовната реализация, отколкото би било възможно само от спазването на *варна-ашрата* – *дарта*.

Въпреки, че тази система има за цел да удовлетвори всепроникващата Божествена Личност, тя не говори открито за преданото служене, което се отдава лично на Всевишния. Затова, без да е специално ангажиран в процеса на предано служене, човек който стриктно изпълнява своите задължения в системата *варна-ашрата*, може да приеме за обект на своето обожание както личностния, така и безличностния характер на Бога. Безличностната реализация на Абсолютната Истина може да

попречи на живото същество да напредва по пътя на преданото служене. Поради тази причина Бог Чаитанйа не искал да рискува човешкия живот по такъв начин и затова отхвърлил системата на *варна-ашрата* като външна.

Отхвърляйки стойността на *варна-ашрата* – *дарма*, Бог Чаитанйа отбелязал нуждата Рамананда да предложи нов, по-всеобхватен метод на духовна реализация.

Миш-маш имперсонализъм

Разбирайки намека на Бог Чаитанйа, Рамананда Райа цитирал един стих от *Багавад-гита* (9.27), в който се описва процеса на посвещаване на резултатите на плодоносните дейности (*карма*) директно на Шри Кришна – Божествената Личност.

йам кароши йаг айнāси
йагж джухоши дадāси йам
йам тапасйаси каунтейа
там курушва мад-арпаṇам

“О сине на Кунти, каквото и да правиш, с каквото и да се храниш, каквото и да предлагаш, от каквото и да се освобождаваш, извършвай го като жертва отгадена на Мен.”

В процеса на даване и вземане трябва да има две личности – едната, която да дава и другата, която да получава. Тази отличителна черта на взаимоотношенията на живите същества с Всевишния дава по-ясна представа за връзката им с Абсолютната Истина, отколкото системата *варна-ашрата* – *дарма*.

Настоящата епоха на Кали е почти изцяло завладяна от несъвършената идея, че Абсолютната Истина е безличностна. Основен източник на тази идея е школата на *тайавадите*, които я разпространяват от времето на Шрипад Шанкара-ачарийа. Хората, които имат демонична натура и в момента процъфтяват по целия свят, харесват този безличностен “миш-маш”, отнасящ се до Абсолютната Истина, защото го използват за своите не дотам духовни цели.

Материалните хора по света са на практика атеисти с нисък морал, благодарение на лошото влияние, което оказва върху тях епохата на Кали. Тя се характеризира главно с незаконната връзка между половете, убийството на животни, интоксикацията и хазарта. Всички материалисти са известни с тези нечестиви дейности, независимо от своето образование и начетеност. Те, според езика на *Багавад-гита*, са наречени *душкритина* или хора, използващи качествата си по погрешен начин. Човешките дейности са правилно насочени, когато целта им е постигането на себереализация. Погрешните дейности означават все по-дълбоко и по-дълбоко оплитане в примките на материалната природа. *Крити* означава някой, който притежава качества, а *душ* означава погрешен път. Затова комбинираната дума *душкритина* означава някой, който използва качествата си по погрешен начин.

Образован означава атеист

Напредването на материалното образование в тази епоха на Кали е довело до производството на много висшисти, следдипломни специалисти, професори и много други “просветени” хора. Повечето от тях обаче притежават погрешно знание. Резултатът от това е, че колкото повече хората се образуват, толкова повече стават аморални и атеисти. Нещо повече, погрешно образованите хора нямат практически никаква вяра в напътствията на свещените писания. Те не уважават себerealizиралите се светци, които са оставили след себе си много ценни литературни творби, които съставляват съкровищницата на духовната цивилизация.

За да бъдат още по-дълбоко заблудени, тези неправилно образовани хора са окуражително подтиквани към неправилен начин на живот от *пашандите* или атеистите, преоблечени като духовници. Това е предсказано в *Шрипад-Багаватам* (12.4.43-44). Шукагева Госвами се обърнал към Цар Парикшит: “О Царю, в епохата на Кали почти всички хора, на които им е предначертано да умрат, не почитат Абсолютната Божествена Личност, който е Бога на вселената и на когото с уважение се подчиняват всички полубогове начело с Брама, Махагева (Шива) и Индра. За нещастие хората в епохата на Кали ще почитат *пашандите*, които злоупотребяват с учението на Ведите, представяйки го по атеистичен начин. Затова тези хора, заразени от греховните дейности на Кали, няма да почитат Божествената Личност, дори само споменът за чието име е достатъчен да избави от болестите и греховете умиращия, попадналия в беда или пропадналия, като ги издигне до най-възвишената цел на човешкия живот.”

Пашандите повече от успешно са заблудили така наречените просветлени хора в епохата на Кали. Те с успех са произвели много *аватари* или инкарнации на Всевишния, отговарящи на собствения им вкус, без никакво потвърждаване на автентичността им от страна на *шастрите* или светите писания. Заедно с това те жънат и овации, пропагандирайки фалшивата идея за безличностното освобождение като най-висша цел на човешкия живот.

Шанкара учуден

Тези имперсоналисти на настоящата епоха, заявяват че са последователи на Шрипад Шанкара-ачарийа, но ако Той се появи сега по някакъв начин, би се учудил от своите така наречени последователи. Те нямат нищо общо както с действителното *братвада* учение на Шанкара-ачарийа, нито пък с *багавата-сатпрадайа*, представлявана от Ваишнава *ачарийите*.

На безличностната концепция за Абсолютната Истина, както се преподава от така наречената школа *братвада*, липсва духовно развитие още от първата стъпка. Имперсонализмът на Шанкара-ачарийа или истинската *братвада* е имала някакво

значение, защото е наблягала на отречението от материалните дейности. Неговият идеален пример за отречение, както той лично го е практикувал и преподавал, е бил от огромно значение за демоничните хора от епохата на Кали. Сегашните имперсоналисти обаче не следват нито Шанкара-ачарийа, нито наставленията на *шастрите*. Независимо от това, те проповядват нещо, което е не само абсурд от всички духовни гледни точки, но е и началото на материалното забавление, което те се опитват да прикрият с червените грехи на отречението, които носят. Тези така наречени последователи на Шрипад Шанкара-ачарийа са заклеени от самия него, защото са облекли червените грехи, просто за да напълнят стомасите си.

Атеистичните имперсоналисти са нанесли огромна вреда на възможността за духовен напредък на хората като цяло. Затова имперсоналистите са се превърнали главната цел на реформаторските усилия на мирното *санкиртан* движение, организирано от Бог Чаитанйа.

Абсолютната Истина е Личност

В крайна сметка Абсолютната Истина е личност, която е върховна и всемогъща. Тя се нарича *Пурушоттاما*. Безличностният Браман е сиянието, което се излъчва от Нейното тяло, а локализираната *Парататма* или *Свръхдушата* е нейна цялостна част. Това е твърдението на всички *шастри* и по-специално на *Багавад-гита*, *Шрипад-Багаватам* и всички останали трансцендентални писания. Цялото *санкиртан* движение на Бог Чаитанйа цели да придаде по-голяма важност на Божествената Личност и на нейното трансцендентално служене. Затова Бог Чаитанйа винаги е изказвал отрицателното си мнение относно безличностната концепция за Абсолютната Истина, казвайки че тя има разрушителен ефект върху пътя на преданото служене. Той считал системата на *варна-ашрата – дарта* за нещо външно, защото дори ако някой стриктно изпълнявал нейните правила, той въпреки това не можел да получи чисто разбиране за Божествената Личност.

Предложената по-нататък от Рамананда *шлока* от *Багавад-гита*, отнасяща се до отдаването на всичко на Кришна, определено развива концепцията за Божествената Личност, но все още практикуването на това разбиране не е напълно трансцендентално. Така че концепцията на *варна-ашрата – дарта* почти не може да доведе своите последователи до трансценденталното духовно ниво. Затова Бог Чаитанйа отхвърлил тази материална концепция за Божествената Личност и я нарекъл външна.

Без ясна идея

Грубо-материалните хора не могат да разберат как е възможно да се разделят с резултатите от своята работа. За грубите материалисти е невъзможно да се простят с това, което са изкарвали със собствените си усилия. Такива груби

материалисти могат единствено да получат информация за това, че трябва да отдадат резултата от собствения си труд на Божествената Личност. Но тъй като те нямат ясна представа за Божествената Личност и за процеса на отдаване на плодовете от усилията си на Ней, много трудно могат да приложат на практика това разбиране.

Когато Бог Чаитанїа отхвърлил и второто предположение на Рамананда Райа, според което било по-добре да отдаваш плодовете на своите дейности директно на Бога, отколкото индиректно да Го почиташ, като следваш системата *варна-ашрата*, Рамананда Райа направил трето предположение. Той предложил обикновените хора, които са напълно ангажирани в плодоносни дейности и забавление, да подобрят живота си, като решат да преустановят този процес на продължително съществуване в материалния свят, посредством отдаването на плодовете на своя труд на Всевишния. В подкрепа на тази своя подобрена идея, Рамананда цитирал една шлока от *Шрипад-Багаватам* (11.11.32):

ājṅhāyaivaṁ guṇān doṣān
mayādīśṭān api svakān
dharmaṁ santīadṅhīa īaḥ sarvān
mām bhadṅeta sa tva satṭamaḥ

В тази шлока Божествената Личност казва:

“Предписаните задължения за обществото са дадени в религиозните писания. Ако някой ги анализира, той ще може напълно да разбере техните достойнства и грешки, и след това напълно да ги изостави, като отдава служене на Мен. Такъв човек трябва да се приема като най-извисен светец.”

Тази концепция се базира на факта, че окончателното възприемане на преданото служене на Бога е най-висшето достижение на религиозното съвършенство. Ако, изпълнявайки религиозните си задължения, ние можем да достигнем до чистата предана обич, ние ще сме първокласни *садху* (светци).

Приеми санїаса

Рамананда предложил да отхвърлим практикуването на правилата на *варна-ашрата* – *дартта* и да приемем *санїаса*. Влизането в ордена на *санїаса* означава да се отречем от материалния живот и едновременно с това да се ангажираме напълно в преданото служене на Всевишния. В подкрепа на това Рамананда цитирал горната шлока от *Шрипад-Багаватам*. Той допълнително подкрепил становището си и с друга шлока от *Багавад-гита* (18.66):

sarva-dharmaṁ paritīadṅhīa
mām ekaṁ śaraṇām vradṅja

ахам त्वाम सर्वा-प्रापेक्षी
मोक्षायिषीमि मा ऽयुचा

Тук Божествената Личност желае всеки да отхвърли религиозните обозначения, в които се намира и да се ангажира изцяло с изпълнението на Неговите желания:

“Аз ще те предпазя от всички трудности, които ще произлязат от изоставянето на твоите предписани задължения. Затова ти не трябва да се страхуваш.”

Отиди по-високо

Подобрено състояние на съзнанието на един материалист е желанието му да се оттегли от материалните дейности или да се уедини на място, което е спокойно и не повлиявано от грехота на материалните качества на природата. Реката Ваирагъа се намира отвъд границите на материалния свят, където липсват примесенията от трите качества на материалната природа. Материалният свят е творение на *външната енергия* на Всевишния, докато Ваикунта или духовният свят е създаден от Неговата *вътрешна енергия*. Ваирагъа е разположена между материалния и духовния свят. Отречението обаче, без някакво друго допълнително положително занимание, е несвършено и не може да даде на практикуващия го кандидат желаня резултат – Божествена обич.

Целта на Бог Чаитанъа е да заведе хората в духовния свят. Затова Той отхвърлил и последното предложение на Рамананда, което не ги отвежда в царството на Ваикунта. Пренебрегването на материалните дейности или загубването на интереса към материалния живот не преодолага непременно възприемането на позитивно ангажиране в духовни дейности. Хората, които нямат разбиране за духовния свят, няма да удържат духовната си позиция, изоставяйки всички останали дейности*. Затова човек трябва да има позитивна трансцендентална ангажираност. В противен случай самото отречение от материалните религиозни дейности няма ни най-малко да помогне на духовната им реализация. Този тип отречение просто ще подхрани празнотата в техния живот и те отново ще бъдат привлечени от материалните дейности поради липса на духовна ангажираност. Такава “духовна реализация” е другата страна на безличностната концепция и затова в крайна сметка не е подходяща за просперитета на един преданоотдаден.

Предана обич, примесена с материални желания

Рамананда, след като разбрал какво е желанието на Бог Чаитанъа, предложил по-добър процес, който се наричал пресметливо предано отдаване (*гъана-тишра-бакти*). Подтикван от фалшивото чувство на единение с Абсолютната Истина, емпиричният философ се опитва аналитично да изучава космоса, с цел да Я открие. Обикновено след

като привърши с това, той се изпълва с радост, благодарение на собствената си реализация.

В *Багавад-гита* (18.54) са упоменати симптомите на свършената реализация на Абсолютната Истина, които извисяват този, който ги притежава до нивото на чистото предано служене на Божествената Личност. Този стих е бил цитирано от Рамананда като пример за по-добро действие по пътя на духовната реализация, отколкото предложеното преди това отречение от *кармата*:

брахма-бхѳтаѳ прасаннѳтмѳ
на ѳочати на кѳнкѳати
самаѳ сарвешу бхѳтешу
маѳ-бхактиѳ лабхате парѳм

“Практикуващият, който е реализирал Абсолютната истина във формата на безличностен Браман не съжалева за никакви материални загуби, нито желае материални успехи. Той е уравновесен в отношението си към всичко в материалния свят и това го прави готов да влезе в отношенията на чисто предано служене към Всевишния.”

Състоянието на съзнанието, наречено с думите *брат-бутах*, също не е напълно трансцендентално ниво на духовно съществуване. Свръхменталното съзнание, което съществува в духовното царство Ваикунта, е негово по-нататъшно развитие. Състоянието на съзнанието *брат-бутах* е несъмнено освободено от грубото материално съзнание, но независимо от факта, че отразява трансцендентално усещане, благодарение на докосването си до Абсолютната Истина, то все още не представлява действителната трансцендентална позиция, от която се реализират дейностите на Ваикунта. Затова то също е външно.

*Бог Чаитанѳа иска живите същества да бъдат освободени от всякакъв тип материално съзнание, включително и това, при което те са отхвърлили емпиричното знание и плодоносните дейности. Човек трябва винаги да се намира в състояние на чисто съзнание, тъй като дори и най-малката следа от материално съзнание може да го доведе до безличностната концепция за Абсолютната Истина. Във всички тези различни фази на материалното съзнание единственото нещо което доминира над Абсолютната Божествена Личност, са въображаемите аргументи. Стремещът, който е заложен в тях, е унищожителен за чистото предано служене на Всевишния и затова дори състоянието на освобождение, което бе споменато по-горе, е нещо външно. Това състояние на освобождение е нещо подобно на възстановителния период след прекарано заболяване. По това време ако за пациента не се прилагат правилните грижи, болестта може да се възобнови и да помрачи оздравителния процес.

При освобождението *брат-бутах* практикуващият все още не е получил убежище в лотосовите нозе на Божествената Личност. Затова тази позиция е нестабилна и при нея съществува вероятност от падане обратно в материалното съществуване. Следователно състоянието на *брат-бутах* също е нещо външно и поради тази

причина това четвърто предложение на Рамананда отново било отхвърлено от Бог Чаитанѝа.

Обич, свободна от знание

Тогава Рамананда предложил началото на чистата предана обич, освободена от оковите на емпиричното знание и плодоносните дейности. За да подкрепи думите си, Рамананда цитирал изказването на Брама, когато той се молел за прошка на Шри Кришна – Божествената Личност:

джнāне прайāсам угапāсйā наманта ева
джйванти сан-мукхаритāм бхавадййа-вāртāм
стхāне стхитāх ўрути-гатāм тану-вāн-манобхир
йе прайāшйо ‘джита джито ‘нй аси таис три-локйām

“Мили Боже, преданоотдадените, които са изоставили опитите да станат едно с Теб посредством култивирането на емпирично знание и просто слушат за Твоите подвизи от устата на себerealизирали се светци, и водят живот, изпълнен с добродетели, могат лесно да получат Твоята милост, въпреки че Ти си непобедим в трите свята.” (Баг. 10.14.3)

Това състояние на директно култивиране на предано служене било прието от Бог Чаитанѝа. Той отхвърлил по повече от логичен начин всички вече описани методи за постигането на духовна реализация. Всевишният обаче приел универсалния метод, състоящ се в слушането при каквито и да е обстоятелства на историите, възхваляващи Божествената Личност, идващи от устата на себerealизиралите се светци, като също одобрил и преустановяването на опитите на хората да станат едно с Него.

Отровата, която се съдържа в усилията на човешките същества да станат едно с Бога, убива зародиша на преданата обич. Затова всеки, който в действителност иска да бъде ангажиран в трансценденталното, изпълнено с обич служене на Бога, за свое добро трябва на всяка цена да се прости с тази идея. В *Чаитанѝа-чаритатрита* е казано, че идеята за сливане в едно с Бога е най-висшата претенция и дори най-малкото ѝ развитие напълно ще унищожи перспективите за предано служене. Това е най-опасното погрешно схващане за духовния живот и човек трябва веднага да го отхвърли веднъж и завинаги.

Слушай от себerealизирала се душа

Чистото живо съществуване, което е винаги подчинено на всемогъщия Бог Шри Кришна, трябва с уважение непрестанно да слуша трансценденталния звук, произлизащ от устата на себerealизирала се душа и описващ славата на Божествената Личност. Само себerealизиралата се душа може да предизвика могъщия ефект на трансценденталния звук. Преданоотдадените трябва да водят истински достоен живот във всеки един аспект - посредством своите тела, умове и думи. Това са простите методи за култивиране на духовна реализация до достигането на нейния зенит.

Бог Чананья одобрил този метод като подходящ за всички видове хора без значение към коя каста принадлежат, какъв е цвятът на кожата им, какви са идеите, които изповядват, или какво е тяхното образование. Единственото изискване за този духовен процес е практикуващите го да изоставят веднага идеята да станат едно с Бога. Тази идея обикновено е присъща само за емпиричния философ, докато всяко друго човешко съществуване съвсем естествено чувства, че Бог е по-велик от него и че то винаги му е подчинено. Дори големите личности като Махатма Ганди винаги са говорили от позицията на "Бог е велик". Ганди често е казвал, "Нито едно стръкче трябва да помръдне без одобрението на Бога."

Затова въображаемата идея за сливането в едно с Всевишния е умствено творение на емпиричния философ, продиктувано от неговата материална празнота. Тази идея няма смисъл. Тя е изкуствена и всеки чистосърдечен човек е настроен срещу нея. Отхвърлянето на идеята за сливане в едно с Бога е нещо съвсем естествено за всеки човек и при това никой не трябва да полага никакви специални усилия, за да осъзнае тази безсмислица.

Следващото качество, което човек трябва да придобие след като слуша от себerealизирала се душа е да стане джентълмен*, изпълнен със смирение. *Багавад-гита* е директното трансцендентално послание на Бога и перспективния преданоотдаден трябва да получи това знание от устата на себerealизирала се душа с цялата краткост и смирение, на които е способен.

Методът на получаване на трансценденталното послание на Всевишния е описан в четвърта глава на *Багавад-гита*, където се казва, че звукът на това знание трябва да дойде по веригата на ученическата последователност. Казано е, че системата на духовната реализация е била първо разкрита на Вивасван - богът на Слънцето, който я предал на бащата на човешкия род Ману. Той на свой ред я дал на своя син Икшваку. Така посредством трансценденталния метод на ученическата последователност, тази система била реализирана от всички святи Царе, които се наричат *раджариши*. За нещастие веригата учител – ученик била прекъсната и предаването на посланието трябвало отново да бъде възобновено, като това станало, започвайки с Арджуна, който бил приятел и преданоотдаден на Шри Кришна.

Бъдещото развитие на способността на преданоотдадения да слуша трансценденталното послание няма да зависи от раждането, наследството, образованието, кастата, вярването, цвета или националността му. То ще зависи от неговото смирение и намирането на подходящ източник, от който да получи трансценденталното послание. Тайната на това послание, както е дадено в *Багавад-гита*, трябва да бъде реализирана единствено по начина, по който е направил това

Арджуна. Реализацията на Арджуна също е описана в *Багавад-гита* и затова който говори, изхождайки от нейната гледна точка, трябва да бъде приеман за себerealизирала се душа. Посланието на *Багавад-гита* трябва да бъде чуто от себerealизирала се душа, а не от някой, който спекулира върху изтъркани теми с въображаемо съдържание. Недобросъвестният опит за слушане, би бил само напразна загуба на време. Затова преданоотдаденият трябва винаги да е нащрек дали говорещият принадлежи към трансценденталната линия на ученическата последователност, наречена *паратпара*. Бъдещият преданоотдаден трябва да води достоен живот със своето тяло, ум и думи, като напълно зависи от милостта на Всевишния.

Спонтанна обич към Бога

Бог Чатанїа приел предложението за началната степен на предано служене на Бог, което не е замърсено от спекулативно знание. След това Той казал на Рамананда да продължи по-нататък в развитието на идеята за преданото служене, като я издига до все по-нови и нови висоти на любовта към Бог, докато накрая достигне най-възвишената ѝ точка. На това Рамананда отговорил, че напредвайки по този път, той ще ни доведе до преданото служене на Бога, което е изпълнено с любов към Него. Духовната култура е опит да се пробуди тази вечна обич към Всевишния, която накрая трябва да стане спонтанна. Началото на този опит е получаването на трансценденталното послание на Бога от устата на себerealизирала се душа. След получаването, то трябва да се развие до нивото на спонтанна любов към Бога. Рамананда описал този процес със следните думи:

нāнопачāра-крта-пūджанам āртабандхоḥ
премṇаива бхакта-хрдайам сукха-видрутам сйāt
йāват кшуд асти джатḥаре джараḥā pipācā
tāvat сукхāйа бхавато нану бхакшйа-пейе

“Удоволствието от приемането на храна и пиенето съществува дотогава, докато има глад в стомаха. Подобно на това, веднага след като в ума на преданоотдадения се е пробудил екстаза от спонтанната обич към Бога, той започва да изпитва удоволствие от всичко, с което се почита Всевишния.”
(*Падйавали* 13)

Коментарът на това изказване е, че както гладът е причината за удоволствието при храненето, така спонтанната обич към Бога е причината за всички удоволствия в духовната култура.

Шри Рамананда Райа цитирал и друга *шлока*:

кр̥ш̥на-бхакти-раса-бх̥авит̥а мати̥х
кр̥й̥ат̥ам̥ й̥ади̥ куто̥ 'ни̥ лабх̥й̥ате
матра̥ лау̥л̥й̥ам̥ апи̥ м̥л̥й̥ам̥ екалам̥
д̥жанма-ко̥т̥и-су̥кр̥таир̥ на̥ лабх̥й̥ате

“Интелигентността за постигането на предано любовно служене на Всевишния може да бъде закупена навсякъде, където се предлага. Цената, която трябва да заплатите за нея, е единствено силното желание за постигането на такъв начин живот. Такова силно желание за предано служене на Всевишния се среща изключително рядко, защото то е следствие от акумулирането на резултатите от много благочестиви пречистващи дейности, извършени през хиляди и милиони животи.” (Падявали 14)

Желанието за постигане на предано любовно служене на Божествената Личност е безценно и носи в себе си най-висшето духовно съвършенство. Това желание много рядко се наблюдава в обикновения ход на живота. Бог Чаитанйа, който е най-великодушната инкарнация на Божествената Личност, поради своята доброта и безпричинна милост към падналите души в тази епоха на Кали, е готов да ги благослови с най-висшата цел на живота посредством простия метод на слушането и възхваляването на Божествената Личност. Това е началото на трансценденталния метод, който постепенно довежда до нивото на спонтанна обич към Бога.

Дасйа према

За да доразвие тази концепция, Бог Чаитанйа казал на Рамананда да отиде по-далеч в обясненията си. Така Рамананда първо предложил преданото служене, наречено *дасйа-према* или вкуса от трансценденталното служене като слуга. Той цитирал един стих от Шримад-Багаватам, който бил произнесен от Дурваса Муни. Последният, подтикнат от гордостта си на кастов *братин*, завидял на чистия преданоотдаден Махараджа Амбариша, който бил цар, имал семейство и принадлежал към съсловието на *кшатриите*. Дурваса Муни искал да му причини неприятности с помощта на своите мистични сили.

Когато Амбариша Махараджа изпаднал в затруднено положение, на помощ му се притекъл дискът на Бог Вишну – *сударшана-чакра*, който веднага атакувал Дурваса Муни заради безчестната му постъпка да причинява проблеми на чист преданоотдаден Ваишнава. След като Дурваса бил обезпокоен от *сударшана-чакрата* на Бог Вишну, той дошъл на себе си и разбрал, че се е объркал, приемайки чистия преданоотдаден за по-низшестоящ от мистик като него. Накрая Дурваса бил извинен от Махараджа Амбариша, който по природа прощавал на всички. След като се освободил от своето объркване за кастовото си превъзходство, Дурваса Муни започнал да възхвалява Божествената Личност и Неговите изпълнени със сладост взаимоотношения с чистите Му преданоотдадени. Той казал: “Няма невъзможни неща за чистия преданоотдаден на Божествената Личност, защото просто чувайки трансцендентално име на Бога, човек се пречиства от всички пороци на света.” Коментарът на тези

думи е следният: щом човек може да бъде пречистен от всичките си зрехове просто като слуша Святото Име на Бога, тогава какво е това нещо, което няма да бъде по силите на чистите Му преданоотдадени, които са постоянно заети да Му служат? Така Дурваса Муни отбелязал превъзходството на слугите на Бога над всички останали *йоги*, да не говорим за *гйаните* и *кармиите* (емпиричните философи и работещите за плодовете на своя труд).

Шри Йамуна Ачарийа е описал трансценденталното щастие, на което се радват слугите на Божествената Личност. Той казал: “О мили Боже, кога ще се почувствам като слуга, който напълно Ти се е отдал и ще заживея в трансцендентално щастие изпълнявайки Твоите заповеди, след като изцяло съм се освободил от умствените си спекулативни желаниа?”

Сакйа према

Бог Чаитанйа бил удовлетворен от разяснението на Рамананда за трансценденталното служене на Божествената Личност и затова го помолил да продължи. Тогава Рамананда обяснил спонтанното предано служене на Божествената Личност в ролята на Негов приятел. То се нарича *сакйа према* или трансценденталната *раса* на приятелството с Бога.

райа кахе, “сакхйа-према—сарва-сдгхйа-сара”

Сакйа-према е по-висша от *дасйа-према* в следния аспект: Въпреки, че в *дасйа-према* има трансцендентално общуване с Бога като господар със своя слуга, тя включва чувството, че “Бог е моят създател.”

Така в *дасйа-према* има осъзнаване на величието на Божествената Личност и затова в тази *раса* присъства чувството на страх и почитание към Бога.

В *сакйа-према* тези чувства напълно липсват. Напротив, при нея преобладава настроението за равнопоставеност с Бога. Това чувство на равнопоставеност е развитие, сравнено с *дасйа-према*. Има цитат от *Шримад-Багаватам* (10.12.11) за това, какво представлява *сакйа-према*:

иттхам сатām брахма-сукхāнубхṛтйā
дāсйām гатāнām пара-даиватена
мāйāśритāнām нара-дāракена
сāкам виджахрух крта-пуñйа-пуñджāх

“Божествената Личност Шри Кришна, който е осъзнаван като безличното чувство на трансцендентално щастие от емпиричните философи, който е Върховната Божествена Личност за преданоотдадените, които са свързани с

Него като служи със своя господар и който е обикновено дете за хората, намиращи се под влиянието на илюзията или Неговата външна енергия, се забавлявал във Враджа в *расата* на приятелството със Своите другари - пастирчетата, които достигнали до това положение на съществуване след много достойни постъпки, извършвани в много изминали животи.”

Ватсалйа према

Бог Чаитанйа одобрил обяснението за преимуществото на *сакйя-раса* и помолил Рамананда да продължи нататък в своето разяснение за развитието на трансцеденталните взаимоотношения. *Сакйя-према* превъзхожда в трансцеденталния вкус *дасйя-према*, но *ватсалйа-према* или родителската обич е още по-възвишена от *сакйя-према*. *

Така Рамананда Райа дал един куплет от *Шримад-Багаватам* (10.8.46), където се обяснявало превъзходството на *ватсалйа-према*.

нандаḥ ким акарод брахман
йрейа еваṁ маходайам
йаийодā ча махā-бхāгā
папау йасйāḥ станаṁ хариḥ

“О брамине, много трудно и объркващо е за човек да си представи какви благочестиви дела трябва да е изпълнил Нанда Махарадж, за да получи Хари (Шри Кришна) за свой син. Объркваща за моя ум е и позицията на Йашода, към която Божествената Личност Шри Кришна се е обръщал с “Майко” и е сукал от нейните гърди със синовна обич.” Ето и друг цитат от *Шримад-Багаватам* (10.9.20):

немаṁ вириṅчо на бхаво
на йрйр апй анга-самйрайā
прасāдам лебхире гопй
йат тат прāпа вимуктигāт

“Благословията, която Йашода получила от Божествената Личност Шри Кришна, не била достигната нито от полубогове като Брама или Шива, нито дори от Лакшмидеви, която е съпруга на Божествената Личност Нарайана.”

Това означава, че Шримати Йашодадеви и Нанда Махарадж служели на Божествената Личност в концепцията на “Богът като техен син”. В християнството се приема “Бащинството на Бога”, а в хиндуизма се почита *Шакти* или външната енергия на Всевишния, с разбирането за Неговото “Майчинство.” Тези две сенки на *ватсалйа-према* са продукт на външната енергия на Бога. Те са един вид изкривено представяне

на истинската *ватсалия-према*, защото чрез материалното схващане за “Бащинството” или “Майчинството” на Бога тези, които го почитат целят да извлекат някакво служене от Него.

Духът на забавлението и духът на отречението са доминиращите фактори на материалното съществуване. Забавлението принадлежи на *кармиите* или хората, заети в материални дейности, докато отречението се култивира от *гйаните*, емпиричните философи, които са се объркали от собствените си материални дейности. Затова както *кармиите*, така и *гйаните* са материалисти, тъй като поддържат духа на живите същества желаещи Абсолютната Истина да им служи.

Абсолютната Истина е обектът, на когото трябва да служат всички живи същества. Последните са описани в *Багавад-гита* като частици от самата Нея*. Частите на Абсолютната Истина са създадени, за да служат на цялото, което представлява Тя. Абсурдно е да се мисли, че частиците могат да представляват цялото, от което произхождат, или да изискват служене от него. Мъничката частица, която представлява живото същество, когато е негодна да му служи, бива отделена от него. Затова духът на изискване на служене от Абсолютното цяло е признак, че този, който има това желание, е отделен от Абсолютното цяло или с други думи, той се намира във външната енергия на Всевишния. Тази изискваща политика на материалистите, посредством разбирането си за “бащинството” или “майчинството” на Всевишния, е невинен опит да си възвърнат своята вечна връзка с Бога. Тези концепции обаче са далеч от разбирането за “Богът като син”, така както са Го възприемали Нанда и Йашода.

Почитането на “синовността на Бога” е сто процента духовно чиста трансцендентална *раса*. Нанда и Йашода не са поставили никакви изисквания пред Божествената Личност. Те Му предложили чистото и обикновено служене да Го отглеждат като свое дете. Под влиянието на *йога-майя* – вътрешната енергия на Всевишния, те си мислели че Шри Кришна не е нищо друго освен техен обичан син. Служенето на родителите с грижите, които те полагат към невръстния си син, е винаги спонтанно.

Мадуря према

Бог Чаитанйа отбелязал превъзходството на *ватсалия-према* над *сакйя-према*, но помолил Рамананда да продължи по-нататък в царството на трансценденталните чувства. Бог Чаитанйа казал:

прабху кахе,—“ехо уттама, āге каха āра”
райа кахе, “вātсалия-према—сарва-сāдхйа-сāра”

“До тук ти наистина много добре обясни постепенното развитие на трансценденталната вечна връзка с Божествената Личност. Отвъд концепцията за *ватсалия-према* обаче, съществува най-висшата

трансцендентална раса, която представлява върховното трансцендентално служене.”

Чувайки тези думи на Бог Чаитанїа, Рамананда заявил че трансценденталните брачни взаимоотношения с Всевишния представляват най-възвишената форма на любовно предано служене на Божествената Личност.

Процесът на развитие на трансценденталната връзка с Всевишния бива реализиран постепенно. Простото приемане на славата и величието на Божествената Личност и започването на трансценденталното ѝ служене в *расата* на тишината, *шанта-према*, се различава от чувството на любов към Бога изпитвано от неговите лични слуги. *Шанта-према* е нивото на тихо оценяване на славата на Божествената Личност.

В *дасїа-према* или трансценденталната раса, в която се намират слугите на Бога, все още не се е появило чувството на интимност с Него. Чувството на неограничено доближаване в любовното служене на Бога се появява, но все още не е напълно развито, както в *сакїа-према* - трансценденталното приятелство, така и в *ватсалїа-према* или родителските взаимоотношения. Затова в гореизброените връзки с Бога не съществува напълно завършеното съвършенство на трансценденталното Му служене. Неговата цялост обаче се открива в необезпокояваната от никакви общоприети забрани *мадуря-према*, която представлява трансценденталното любовно служене на Бога в светлината на брачните взаимоотношения.

Така по заповед на Бог Чаитанїа, Рамананда започнал да изяснява светлината на *мадуря-према*. Рамананда цитирал един стих от *Шримад Багаватам* (10.47.60), където Удава говорел за късмета на пастирките, приятелки на Кришна, които се изгубили в екстаза на щастие, когато го чули да говори за Него. Удава казал:

нāйāм і́рийō ‘нга у нитāнта-ратех̄ прасāдах̄
свар-йошитāм̄ нали́на-гандха-ручāм̄ кутō ‘нйāх̄
рāсотса́ве ‘сйā бхуджа-дан̄да-грх̄їта-каṅṅха-
лабдхāйїшāм̄ йā удагāд враджа-валлабх̄нāм̄

“Трансценденталното щастие, с което били дарени красивите девизи на Враджа, които имали възможността да бъдат прегръщани от силните ръце на Кришна по време на *раса-лїла* танца, никога не е било изживявано дори от Лакшми, която винаги се намира върху гърдите на Божествената Личност Нарайана. Това удоволствие не е докосвало и ангелите на райските планети, чиито тела излъчват миризмата на лотосови цветя. Какво да говорим тогава за обикновените красавици на света.”

Цитирайки друг пасаж от *Шримад-Багаватам* (10.32.2), Рамананда казал:

тāсāм āвирабх̄ч̄ чхаурих̄
смайāмāна-мукхāм̄буджах̄
пй̄тāмбара-дхарах̄ срагвй̄
сāкшāн манматха-манматхāх̄

“Шри Кришна, който е по-пленителен дори от Купидон, облечен в жълти дрехи и с гирлянд от цветя, изневиделица се появил със Своята вечна усмивка в средата на групата от пастирки, които горчиво скърбели по раздялата си с Него след танца *раса-пила*.”

Така Рамананда Райа накратко обобщил всички различни трансцендентални взаимоотношения с Бога. Той казал, че те са средство, чрез което може да се получи милостта на Шри Кришна. Преданоотдаденият, който се намира в определени взаимоотношения с Всевишния, винаги ще счита, че те са най-висшето нещо, но ако внимателно изследваме от неутрална позиция техния характер, ще открием, че има разлика в интензитета на чувствата, претворени в тях.

Парвенюта

Понастоящем на света съществува една класа *асури* (ненабожни хора демонични по природа), които са дръзнали да станат проповедници на духовната реализация с нововъведената теория, че Абсолютната Истина е въпрос на лична реализация, без значение какъв вид е тя. Тази идея е изскочила от демоничното мислене, което директно отрича каквато и да е причина за творението. Описание на това какво представляват *асурите* е дадено в шестнадесета глава на Багавад-гита. Те не вярват в съществуването на Божествената Личност, благодарение на която е проявено цялото творение.

Според *асурите*, всичко в света е въпрос на шанс и няма никаква истина във вярването, че Бог е сътворил вселената. Различните философски теории на атеистите по този въпрос са само спекулативни циркаджийски номера. И тъй като те твърдят, че откриването на Абсолютната Истина е въпрос на лична самоволна реализация, тогава така наречената милост на Бога може да бъде получена по всякакъв начин, сътворен от обикновения умствен спекулатор. Те казват, че има толкова на брой пътища за реализирането на Бога или Абсолютната Истина, колкото са спекулаторите на този свят.

Рамананда Райа със сигурност не е един от тези спекулатори. Когато казва, че “има различни начини да се спечели благоволенieto на Бога”, той дава да се разбере, че трансценденталната милост на Всевишния не може да се постигне чрез спекулативните методи на емпиричните философи или парвенютата на духовния подем.

На света са се появили много такива спекулатори, които се отъждествяват с култа на предаността, проповядван от Бог Чаитанйа. “Различните начини” обаче, предложени от Рамананда, не представляват нагласяване на фалшивите прийоми, използвани от имитаторите на Чаитанйа, с цел да получат милостта на Бога. “Разнообразните начини” са споменати във връзка със свършените вкусове на любовта или *шанта-према*, *сакйа-према*, *ватсалия-према* и *мадурия-према*.

Петте трансцендентални *раси* на любовното служене са постижими само за тези, които са преминали отвъд материалните пречки, известни като *анарти* или нежелани неща в сърцето. Тези, които нямат достъп до трансценденталното служене на Бога, погрешно си мислят, че изфабрикуваните от тях процеси са равностойни на горезиброените нива на реализация на любовта към Бога. Това неправилно схващане на парвенютата е белег на тяхното злощастие.

Вкусът на сладостта

Анализ на гореспоменатите пет трансцендентални *раси* е направен и в *Бакти-расаатрита-синду*. Там е казано, че те се преживяват по пет прогресивни начина. В определена точка обаче една *раса* е най-сладка от всички. Шрила Кришнагас Кавирадж Госвами е направил едно практическо проучване, дадено от него в следния пример: “Пространството, въздухът, огънят, водата и земята са пет различни елемента. Звукът се усеща в пространството. Звукът и допирът присъстват във въздуха. Звукът, допирът и формата могат да бъдат реализирани в огъня. Звукът, допирът, формата и вкусът изграждат водата. И накрая звукът, допирът, формата, вкусът и миризмата могат да се реализират в елемента земя. Тя притежава качествата на всички останали елементи. Анализът ни показва, че всеки елемент се получава от предходния, като има градация в тяхното развитие, като последният или земята притежава качествата на всички предходни.”

По същия начин трансценденталният вкус, изживяван в *шанта-према*, е развиван в следващото ниво *дасйа-према* и след това в *сакйа-према*. Той по-нататък се развива във *ватсаля-према* и накрая завършва, цялостно проявен в нивото на *мадурия-према*. *Мадурия-према* включва чувствата на всички *раси*, изживявани в останалите нива на преданото отдаване.

Според *Шримад-Багаватам* (10.82.44), Божествената Личност е изцяло задължена на тази душа, която му служи в *мадурия-према*:

майи бхактир хи бхѳтāнāм
амртвāйā калпате
диштїйā йаг āсїн мат-снехо
бхаватїнāм мад-āпанāх

Божествената Личност каза: “Любовното служене, отдавано на Мен, е вечният живот на живото съществуване. Мои скъпи пастирки, вие ме обичате с цялото си сърце и това е единствената причина да получите Моята милост.”

В *Багавад-гита* (4.11) се казва:

йе йатхā мām прападйанте
тāмс татхаива бхаджāмй ахам
мама вартмāнுவартанте
манушйāх пāртха сарвайāх

Тук Божествената Личност заявява, че Той е осъзнаван до такава степен, доколкото Му се отдават преданите, тръгнавши към Него. В Своите различни проявления Той отвърща с толкова обич, колкото са и чувствата на Неговите *бакти* към Него.

Шарлатанството в духовната наука

Материалните философи в този свят, спекулирайки са решили, че Бог може да бъде доближен по всякакъв начин на духовно развитие. Според тях няма значение дали методът е плодородна дейност, емпирична философска спекулация, мистична йога, медитация, покаяние или някакъв друг метод. Те считат, че всички методи водят до най-висшата цел. Примерът, който използват, за да подкрепят своята теория, е следният: “Ако има път с много различни места, служещи за пропуск до него, без значение е през кой от тях ще минеш. Те всички ще те заведат до желаната цел.” За да стане по-ясно, те казват че Бог съществува в различни форми като Бог Рамачандра, безличния *Братан*, Богинята Кали, Дурга, Махадева, Ганеш и много други и затова обожанието на всеки един от тях ще донесе един и същ резултат на преданоотдадения им поклоник.

Друг пример, който те използват, е че човек може да има много имена и той ще отговори, ако бъде повикан с всяко едно от тях. Тези изказвания на шарлатаните на духовната наука са досущ като нечленоразделните звуци на “духовно” бебе, опитващо се да проговори. Тези звуци може да са много приятни за ухото на умствения спекулатор, но истинският духовник ще ги отхвърли като глупаво бебешко бръщолевене.

Привързаност към Полубогове

Багавад-гита (9.25) казва:

йāнти дева-вратā девāн
питṛн йāнти питṛ-вратāх
бхṛтāни йāнти бхṛтеджйā
йāнти мад-йаджино ‘пи мām

Обожателите на полубогове като Ганеша, Индра и Сурия накрая ще достигнат до обителта на тези божества. Тези поклонници ще отидат на планетите на

полубоговете в отговор на тяхното обожание, докато единствено тези, които почитат Шри Кришна, ще отидат в Неговата обител. Така че материалистите избягват *Багавад-гита*. Те забравят, че се намират под влиянието на правилата на външната енергия. Затова, мотивирани от желанието за материални изгоди, те почитат полубоговете. В последствие, те се привързват към тези полубогове и биват отклонявани от истинския път на прогреса, водещ до Божествената Личност. Заробени по такъв начин, почитателите на различните полубогове са принудени да обикалят в различните сфери на материалния свят и да изживяват жестокостта на повтарящите се един след друг цикли на раждането и смъртта.

Тези, които жадуват да достигнат до Божествената Личност и да Й служат с любов, със сигурност ще реализират своето желание. Истината е, че човек получава резултата от качеството на своето обожание, като не всички резултати са еднакви, както считат светските спекулатори. Тези, които изгарят от желание да получат резултатите от своята религиозност, икономическо развитие, сетивно наслаждение и стремеж към освобождение, не могат да очакват, че ще достигнат до същото място като чистите преданоотдадени на Бога. Резултата от религиозността е временното щастие в човешкия живот. Резултатът от икономическото развитие е нарастването на възможностите за сетивно задоволяване. А резултата на сетивното задоволяване е страданието, което води до желанието за освобождение. Освобождението е сливането с безличния *Браман*. А резултата, който постигат преданоотдадените на Кришна, е вечно ангажиране в Неговото изпълнено с любов служене. Огромната разлика, която съществува между тези различни резултати, не може да бъде разбрана от материалистите.

Маха-майа и Йога-майа

Маха-майа, майката или източникът на този материален свят, и упълномощените полубогове не са нищо друго освен различни външни енергии или представители на Върховната Божествена Личност. Те изпълняват своите съответни функции в администрацията на вселенските закони под ръководството на Божествената Личност. Това е информацията, която имаме от *Багавад-гита*, в която Божествената Личност заявява, че единствено под Негово ръководство материалната енергия произвежда материалния свят и така цялата администрация на вселената се ръководи от Него.

Вътрешната енергия на Бога е различна. Това също е обяснено в *Багавад-гита*. Там се казва, че има друга вечна енергия на Бога, която никога не бива унищожавана, дори след аниhilацията на цялото космическо проявление. Тя се нарича *Йога-майа*.

Постоянно съществуващата вселена е творение на *Йога-майа*. Тези, които желаят безкористно предано служене, изпълнено с любов към Божествената Личност, трябва да помолят *Йога-майа* да им даде милостта си. Тези обаче, които искат да задоволяват собствените си сетива или желаят да станат едно с безличния *Браман*, защото са объркани от преследването на сетивното наслаждение, почитат *Маха-майа* или съответно доминиращите полубогове.

Девиците от Враджа почитали *Йога-майа*, за да получат сина на царя на Враджа за свой съпруг или любовник, докато другите намиращи се в системата на *варна-ашрата – дарта*, с цел да намалят страданията си почитали *Маха-майа* – главното божество на материалния свят. Има огромна разлика между резултатите от тези два типа обожание, и опитът да се приравнят такива диаметрално противоположни дейности приличат на омото, болно от подагра, което вижда всичко, оцветено в жълто. Такова е виждането на заболелия от невежество човек.

Името е Абсолют

Понякога бездомника е наричан “Купидон”. В този случай името е без никакво значение. Но това никога не е така с Божествената Личност. Бидейки Абсолютът, всички Негови качества са също абсолютни. Няма разлика между Него, Неговото име и Неговите качества. Той е познат под различни имена като безличния *Братан*, *Параматма*, Най-могъщия Създател, Нарайана, Гопинат, Кришна, Говинда и много други подобни имена.

Въпреки, че всяко име на Асолюта е абсолютно само за себе си, почитателят на Бога в образа Му на Създателя на Вселената няма да изпита същото щастие като този, който обожават Бог Нарайана. “Създателят на Вселената” е име, предпочитано от материалните хора, тъй като отговаря на вкуса им за сетивно наслаждение. Концепцията за “Създателя” не включва в себе си цялото разбиране за Всевишния. Творението е функция на външната енергия на Бога. Ако Той е възприеман като безличния *Братан*, ние не бихме могли да получим информация за всичките Му различни качества. Неговите трансцендентални щастие, знание, качества и форма не са представени пълно в Неговия безличностен образ. *Параматма* също не представлява напълно концепцията за Бога. В *Багавад-гита (18.61)* Параматма е обяснена като локализирания образ на Всевишния в сърцата на всички живи същества. Тя е само частично проявление на Божествената Личност - Нарайана. Тогава отново почитателят на Нарайана също не може да вкуси от трансценденталното щастие, изживявано в служенето на Кришна.

Расабаса

Чистият преданоотдаден на Кришна не желае да почита Нарайана, в чиято личност трансценденталната сладост на Шри Кришна остава покрита. Пастирките никога не се обръщали към Шри Кришна със “съпруга на Рукмини”. Това би било непоносимо за тях. Рукмини-рамана и Шри Кришна може и да са същата Божествена Личност според мнението на светските хора, но Те не могат да бъдат еднакво “вкусени”. Ако някой ги обърка поради своето невежество, това е дефект в усещането на трансценденталните вкусове наречен *расабаса*. Хората, които имат някакъв усет за деликатната трансцендентална природа на Бога, не правят грешката на *расабаса**, подобно на онези, които формират обществото на невежите.

Невъзможно да се отплати

Въпреки, че Божествената Личност се отплаща на всички свои предани според степенята на тяхното отдаване в различните степени на любовното служене, Той е заявил че не може да се отплати на *гопиите* - девойките от Враджа, които му служели в *тадуря-прета*. Обръщайки се към тях Той казал,

на пāрайе ‘хам ниравадйа-самйуджāм
сва-сāдху-кртйām вибудхāйушāни вах
йā мāбхаджан дургжара-геха-ўрнхалāх
самврйчйа таг вах пратийāту сāдхунā

“Мои мили пастирки, вашата любов към Мен е кристално чиста и за Мен няма да е възможно да отвърна на благородното служене, което Ми отдавате. Това няма да е по силите Ми, дори в много бъдещи животи, защото Вие напълно сте пожертвали своя семеен уют, за да дойдете при Мен. Затова Аз съм неспособен да върна дълга, който поех, приемайки вашата любов. Така че ви моля смирено да бъдете доволни от собствените си дела.” (Баг. 10.32.21)

Красотата на Кришна нараства в компанията на пастирките от Враджа независимо от факта, че Той е последната дума в красотата изобщо. Това е потвърдено в *Шримад-Багаватам* (10.33.6):

матрāтиўйўубхе тāбхир
бхагавāн девакй-сутах
мадхйе маñйнāм хаимāнāм
махā-маракато йатхā

“Въпреки че Божествената Личност - сина на Деваки е най-красивият на света, когато се намира сред младите пастирки на Враджа, Той изглежда като най-красивия скъпоценен камък в плетеница от златни орнаменти.”

Сега Бог Чаитанйа бил напълно удовлетворен от думите на Рамананда Райа за *тадуря-прета*, която представлява кулминацията на трансценденталното любовно служене на Божествената Личност. Въпреки това, Той очаквал нещо повече от Рамананда и затова го помолил да продължи нататък. След тази най-невероятна молба на Бога, Рамананда останал дълбоко учуден. Той не познавал някой преданоотдаден, който можел да знае нещо повече от казаното до тук. Но тъй като бил експерт, Рамананда, по милостта на Бог Чаитанйа, продължил своите обяснения.

Най-възвишеният слуга

След като вече били дискутирани превъзхождащите всичко качества на трансценденталните чувства на *тадуря-према* и невъзможността на Шри Кришна да се отплати за служенето на кристално чистите сърца на пастирките на Враджа, Рамананда продължил по-нататък своите обяснения в същата посока, опитвайки се да разясни служенето на Шримати Радарани – най-възвишената сред всички пастирки.

Шри Кришна, Абсолютната Върховна Божествена Личност е изцяло *ананда-чинтойа-раса-уджавала-виграха*. Неговата вечна форма напълно въплъщава цялото трансцендентално съществуване, знание и щастие, които се проявяват чрез Неговата собствена вътрешна енергия, наречена *хладини-шакти*. Шримати Радарани е контролиращото божество на тази радостна енергия на Бога. Природата на енергията на наслаждението на Шри Кришна и самият Шри Кришна са едно и също нещо, но Те се появяват разделени с единствената цел да се забавляват помежду си. Затова Шри Шри Рада-Кришна са съставни части на същото божествено същество. Без Шримати Радарани Кришна не е цялостен и обратното, без Шри Кришна Радарани не е цялостна. Така че те не могат да бъдат разделени един от друг. Те се сливат в едно в образа на Чаитанйа Махапрабу, за да докажат тази трансцендентална истина.

Най - великодушният

Много трудно е да се разбере *лилата* на Шри Шри Рада-Кришна, но Бог Чаитанйа е най-великодушният, щедрият и желаещият доброто на всички живи същества в тази епоха на Кали. Той с желание разпространява най-висшата тайна на духовния свят и ние само трябва да я приемем.

Бог Чаитанйа ни е дал и най-лесния път, по който да получим Неговия безценен подарък. Първото нещо, което всеки трябва да направи, е мигновено да отхвърли идеята за *сайуджйа-тукти* или сливането с безличностния *Братан*. Второ качество, което човек трябва да притежава, е умението просто да слуша всички трансцендентални теми в напълно смирено състояние на духа от личност, която е истински преданоотдадена в линията на ученическата последователност на Шрила Рупа Госвами. И третото последно изискване е човек да бъде много чист във всички отношения по време на своя живот, оставайки незасегнат от заразителното въздействие на епохата на Кали.

Човек, който притежава тези три прости качества, ще има невероятното щастие да проникне в света на безграничната милост на Чаитанйа Махапрабу. Всяко отклонение от гореспоменатите три качества напълно ще затвори врата на този свят, независимо от това колко човек се опитва да го разбере със силата на своите собствени земни придобивки. Без тези три изисквания никой не може да влезе в *лилата* на Чаитанйа Махапрабу. Тези, които са се опитали да влязат в нея, като пренебрегват необходимите качества, са известни като *аула*, *баула*, *картабаджа*, *неда*, *саки-беки*, *даравеса*, *сани*, *сахаджийа*, *старта*, *кастовите госвати*, *ативади*, *чудадари*, *гауранга-нагари* и много други. Тези личности могат да бъдат считани за имитатори без

никаква стойност, подражаващи на *лицата* на Бог Чаитанйа Махапрабу. За нещастие, те подвеждат масите, които са вече объркани от лошото влияние на Кали-йуга.

Нещо, което не е за обикновени хора

Шримати Радарани е най-важната от всички *гопи* и Нейната невероятна любов към Шри Кришна е най-висшият израз на *мадуря-према*. Затова начинаещите в областта на преданото служене е по-добре да не се опитват да разберат интимните страни на служенето, което извършва Шримати Радарани. Все пак очаквайки, че смирените и искрени преданоотдадени ще разберат в бъдеще служенето на Шримати Радарани, тези конфиденциални теми са описани от Шрила Кришнадагас Кавирадж Госвами е описал в неговата *Чаитанйа Чаритамрита*..

Преданоотдадените, които са имали достатъчно късмет и са се издигнали до нивото на спонтанното служене на Бога, *рагануга-бакти*, и са развили привличане към *мадуря-према*, могат да следват стъпките на интимните придружители на Шримати Радарани и Нейните помощнички, наричани *манджари*.

Екстазът, който изпитала Шримати Радарани при срещата си с Удава във Враджа, по времето когато Тя е била много разстроена от раздялата си с Шри Кришна, е изцяло възплетен в Бог Чаитанйа. Затова никой не трябва да се опитва да имитира трансценденталните чувства на Бог Чаитанйа, защото те не могат да бъдат изпитани от обикновените живи същества. Когато някой се намира на нивото на развитото трансцендентално съзнание, той просто следва Неговите стъпки. Това са инструкциите, дадени от опитните и себереализирали се преданоотдадени в линията на Шрила Рупа Госвами.

Отличаващата се пастирка

Рамананда Райа след това обяснил една *шлока* от *Падма Пурана*:

йатхā rādхā прийā вишнoс
тасйāх кундам прийām татхā
сарва-гопйшy саивaikā
вишнoр атйантa-валлабхā

“Измежду всички пастирки Шримати Радарани е най-любимото момиче на Шри Кришна. Не само Тя, но дори и нейното езеро, известно като *Шри Рада-кунда*, е обичано от Шри Кришна колкото самата Нея.”

Рамананда Райа цитирал и друга *шлока* от *Шримад-Багаватат* (10.30.28):

анайārāдхито нṛнаṃ
бхагавāн харир īśвараḥ
īан но вихāйа говиндаḥ
пṛито īām анайад рахаḥ

“Мои скъпи приятелки, пастирката, която Шри Кришна отведе със Себе си, оставяйки ни сами, трябва да му е отдала по-ценно служене от нас.”

Шри Рада е специфичното име на тази отличила се измежду всички пастирки девойка, която е служела най-загължаващо на Шри Кришна. Чувайки тези две изказвания на Рамананда, Бог Чаитанйа изпаднал в екстаз и казал на своя преданоотдаден:

пребху кахе—āге каха, іуните пāи сукхе
анṁрвāмрта-надī вахе томāра мукхе

“Моля те, продължавай. Аз изпитвам невероятно щастие от твоите думи. Те са като трансцендентална река от щастие, която извира от твоите устни.”

Бог Чаитанйа добавил:

чури кари’ рāдхāке нила гопī-гаṇера даре
анīāнекшā хаиле премера гāдхатā нā спхуре

“Шри Кришна откраднал Шримати Радарани, защото чувствата на любовта, която изпитвал към Нея, били обезпокоявани от присъствието на другите гопи. Щом Кришна може да изостави всички останали гопи в името на Шримати Радарани, това е доказателство, че Той е особено привлечен от Нейната любов.”

По време на трансценденталното забавление *раса-лила* Шри Кришна си помислил, че в обкръжението на всички гопи няма да може да вкуси тайните и интимни изживявания на своята любов с Шримати Радарани. Той си помислил, че тяхната компания ще попречи на интензивността на любовните Му чувства и взаимоотношения. Поради тази причина, Шри Кришна отвлякъл Шримати Радарани от обкръжението на всички останали гопи и се отделил от тях.

В търсене на Шри Кришна

Рамананда Райа казал, че в цялата вселена любовта на Шримати Радарани е ненадмината. Тя не желаела да бъде приравнявана с другите гопи. Затова в обхваналото Я настроение на еротичен гняв Тя напуснала сцената на танца *раса-лила*. Желанието на Шри Кришна било Тя да задоволи Неговата необходимост за *раса-лила*, но когато Тя напуснала танца, Той се притеснил и с помрачено настроение също напуснал

сцената, за да Я търси. Рамананда Райа цитирал два други стиха от *Гита-говинда* (3.1,2):

камсāрир апи самсāра-
вāсанā-баддха-ўрн̄кхалām
рāдхām āдхāйа хрдāйе
мат̄йāджа враджа-сундарīх

итас татас тām анусрт̄йа рāдхикām
ананга-бāна-враṇа-кхинна-мāнасах
кр̄тāнутāпах са калинда-нандинī
мат̄āнта-куṇдже вишасāга мādхавāх

“Врагът на Камса (Шри Кришна) бил обзет от желанието да освободи своите родители Васудева и Деваки от затвора в Матура и затова напуснал компанията на красивите девизи на Враджа, носейки Шримати Радарани в своето сърце.”

“Поразен от стрелата на Купидон и горчиво съжалявайки за лошото си отношение към Радарани, Мадава (Шри Кришна) започнал да Я търси по бреговете на река Ямуна. След като не Я открил, Той влязъл в храстите на и започнал да тъжи.”

Тези стихове се отнасят за най-висшия стандарт на преданото служене, независимо че на някой може да му приличат на обикновена история между двама герои, които се обичат. Всичко това може да изглежда като похотливите взаимоотношения, които имат обикновените мъже и жени. Това обаче е глупостта на материалната концепция. Само най-възвисеният преданоотдаден, който е абсолютно пречистен от спазването на регулиращите принципи на преданото служене и който е стигнал до нивото да осъзнава деградиралата природа на земните еротични дейности, може да вкуси тези трансцендентални забавления, въпреки че те са описани на език, който е неразбираем за по-голямата част от обществото.

Радостта, която Бог Чаитанйа изпитвал от разясненията на Рамананда Райа, е доказателство, че те са най-висшият стандарт на трансценденталното проявление. Затова читателите трябва да внимават, да не принизят тези теми до нивото на земните взаимоотношения.

Рамананда Райа продължил да обяснява, че ако задълбочено вникнем в смисъла на последните два стиха, ние ще разберем че танцът *раса-пидя* е бил изпълняван от безброй момичета пастирки, но независимо от това Божествената Личност Шри Кришна предпочел да остане специално с Шримати Радарани. Знаейки това, сърцето на преданоотдадения потъва в трансцендентално щастие, което може да се оприличи на океан от нектар.

Слушането на историите за всички тези трансцендентални любовни забавления носи на сърцата на опитните преданоотдадени свръхестествена радост, която не може да

бъде обяснена с думи. Те чувстват, че Шри Кришна еднакво се гордее с всички *гоши*, но е специално привлечен от умните и често противоречащи си взаимоотношения с Шримати Радарани. Така Тя допринесе най-много за тази *раса-лила*.

На страната на Шримати Радарани

От авторитетната литература, която обяснява трансценденталните забавления на Бога, става ясно, че на сцената на *раса-лила* танца Шри Кришна се е разпространил в Своите безбройни *пракаша* експанзии, заставайки лично до всяка една пастирка. Той също застанал и до Шримати Радарани. Всички *пракаша* експанзии на Неговото трансцендентално тяло са еднакви, но личността, застанала до Шримати Радарани, е Неговата оригинална форма, *сваят-рупа*. Шри Кришна се гържи еднакво с всички в обичайните си дела, но поради конфликтната екстатична любов на Шримати Радарани, той бил притеснен в това свое качество. Описанието, дадено в *Уджвала-нилатани* е следното:

ахер ива гатиḥ премнаḥ
свабхāва-куṭилā бхавет
ато хетор ахетоḽ ча
йḡнор мāна удайчати

“Извиващите се пътища на напредващите любовни забавления приличат на движението на змия. Нещо повече, във взаимоотношенията между един млад мъж и една млада жена се появяват два типа гняв. Гняв с причина и гняв без причина.”

Изпълнявайки гореспоменатите принципи, Шримати Радарани напуснала арената на танца *раса-лила*, изпълнена с еротичен гняв и чувство на любвеобвилна привързаност. Така Шри Кришна също полудял по нея и бил обезпокоен от избликналия в него безпричинен гняв. Желанието на Шри Кришна било да се наслаждава на трансценденталното забавление *раса-лила* в неговата цялост, която изцяло зависела от Шримати Радарани. Затова Нейното отсъствие Го накарало да напусне сцената и да тръгне да Я търси.

След като Шри Кришна не могъл да открие къде е Шримати Радарани, Той бил сериозно поражен от стрелата на Купидон и започнал дълбоко да страда поради Нейното отсъствие. Този факт е доказателство, че трансценденталното сърце на Кришна не остава удовлетворено дори от забавленията с милионите пастирки. Затова не е възможно да се опише интензивността на Неговата любов към Шримати Радарани.

Всички гореизброени стихове, описващи трансценденталната *лила* на Шри Шри Рада-Кришна, донесли неописуема сладост на Бог Чаитаня и Той останал напълно удовлетворен от срещата Си с Рамананда Райа.

прабху кахе—йе лāги' āилāма томā-стхāне
сеи саба таттва-васту хаила мора джнāне
ебе се джāнилун сādхā-сādхана-нирнāйа
āге āра āче кичху, ѓуните мана хāйа
'кршнєра сварѓпа' каха 'рāдхāра сварѓпа'
'раса' кон таттва, 'према'—кон таттва-рѓпа
крпā кари' еи таттва каха та' āмāре
томā-винā кеха ихā нирѓпите нāре

Бог Чаитанйа казал на Рамананда, “Чак сега разбрах истината за *лилата* на Шри Кришна и Шримати Радарани, за което и дойдох при тебе. Аз разбрах коя е най-висшата цел, която може да бъде достигната, а също и начина, по който тя може да бъде реализирана. Затова, моля те, обясни ми каква е божествената природа на Шри Кришна и тази на Шримати Радарани. Моля те, направи така, че да разбере истината за вкуса на неземните любовни преживявания. Никой друг не може да обясни това, освен твоята добра душа. Така че аз те моля да ми направиш това добро, по твоята безгранична милост.”

Гуру на Бог Чаитанйа

Начинът, по който Бог Чаитанйа с много смирение се приближил до Рамананда, е идеалният метод за доближаването до един искрен *таттва-дарши* или майстор на трансценденталното знание. Това е потвърдено и в *Багавад-гита* (4.34):

тад виддхи прапипāтена
парипрапīнєна сєвайā
упадєкшīанти те джнāнам
джнāнинас таттва-даршīнах

В *Багавад-гита* се препоръчва човек да се обърне към духовен учител, за да получи трансцендентално знание под защитата на служене и себеотдаване, придружени с разумни въпроси. Бог Чаитанйа е идеалният учител, който на практика демонстрира учението на *Багавад-гита*. Така Той ни дава урок с начина, по който се е приближил до Рамананда Райа. Той ни показва, че личността, която желае да разбере трансценденталната наука, не трябва да бъде горда от материалните си придобивки, образование и богатство. Всичко това е много незначително за трансцендентално установения духовен учител, от когото с много желание трябва да се стремим да реализираме науката на преданото отдаване.

Ако някой се обърне към истинския духовен учител, носейки в себе си празнотата на земната гордост, основаваща се на наследство, богатства, образование или лична красота и без необходимите качества на себеотрицанието, служенето и разумните въпроси, той със сигурност ще получи формално уважение от духовния учител, но духовният учител ще откаже да дари ученика с трансцендентално знание, защото той

не притежава необходимата квалификация за това. Такъв горд ученик, на когото липсват необходимите по-горе изброени качества е *шудра*. Затова този *шудра*-ученик, вместо да се остави на милостта на своя духовен учител, ще отиде в ада в резултат на своята земна празнота.

Рамананда Райа бил роден в семейство на *шудра* и също бил *грехаста* според системата на *варна-ашрата* – *дарта*. Бог Чаитанѝа пък се появил в семейството на високо образован *братана* от Навадвип и заемал най-възвишената позиция на *санѝаса ашрата*. Така че според системата *варна-ашрата* – *дарта*, Рамананда Райа заемал най-ниското положение в обществото, а Бог Чаитанѝа - най-издигнатото. Въпреки това Бог Чаитанѝа се приближил до Рамананда Райа така, както трябва да се приема *гуру*, защото Рамананда бил съвършен учител в изкуството на трансценденталното знание. Той направил това за на доброто на всички нас.

Ученик на истината

Бог Чаитанѝа слязъл в този смъртен свят в образа си на идеалния духовен учител и затова Неговото учение е много значимо. Учениците, които наистина желаят да се извисят духовно, трябва много внимателно да отбележат тези събития.

Рамананда Райа като истински *Ваишнава*, винаги притежавал естествено смирение и затова, когато бил попитан от Бог Чаитанѝа, казал:

раѝа кахе,—ихā āми кичхуи нā джāни
туми ѝеи кахāо, сеи кахи āми вāѝи
томāра ѝикшāйа пади ѝена ѝука-пāтха
сāкѝāт ѝѝвара туми, ке буджхе томāра нāтa
хрдаѝе прераѝа кара, джихвāйа кахāо вāѝи
ки кахийе бхāла-манда, кичхуи нā джāни

“Боже мой, Аз нямам никаква информация за трансценденталния свят, затова мога единствено да изговарям това, което Ти ме въодушевиш да произнеса. Аз съм само един папагал, който повтаря това, което Ми наредиш. Ти си Божествената Личност и затова е много трудно човек да разбере какви са Твоите действия и как се забавляваш. За Теб не са тайна въодушевлението, което създаде у мен и целият този поток от думи, който накара да се излее от моята уста. Аз самият не знам нито какво говоря, нито какво мисля.”

Бог Чаитанѝа отново в духа на истинския ученик, преследващ истината, отговорил на Рамананда Райа,

прабху кахе,—māyāvādī āmi ta' sannīāsī
бхакти-таттва nāхи джāни, māyāvāде бхāси
сāрвабхаума-санге мора мана нирмала ха-ила
'кршṇа-бхакти-таттва каха,' tānхāре пучхила
теṅхо кахе—āми nāхи джāни кршṇа-катхā
сабе rāmāнанда джāне, теṅхо nāхи етхā
томāра tхāñи āилāна томāра махимā шунийа
туми море ступи кара 'сannīāsī джāнийā
кибā випра, кибā нйāsī, шудра кене найа
йеи кршṇа-таттва-веттā, сеи 'гуру' хайа
'сannīāsī' балийā море nā кариха вайчана
кршṇа-рāдхā-таттва кахи' пūrṇа кара мана

“Аз съм *тайавади санйаси*, който е атеист по природа. Като такъв, аз винаги плувам в моята теория за *тайа* и *Братан*, без никакво предано служене. Но след като срещнах Сарвабаума Батта-ачарийа, аз бях достатъчно голям късметлия и пречистих сърцето си. Когато го помолех да ми говори на трансцендентални теми относно *лилата* на Шри Кришна и Шримати Радарани, той ме прати при теб. Той те препоръча като човека, който е най-вещият сред всички владеещи тази наука и съжаляваше за твоеото отсъствие от Пури. Затова аз, след като чух за твоята слава от него, дойдох при теб. В момента ти ме възхваляваш, защото съм *санийаси*, но в действителност няма никакво значение дали някой е *братана*, *санийаси* или *шудра*. Една личност е наистина компетентна да стане духовен учител, ако знае трансценденталното изкуство и науката на преданото служене. Затова, моля те, не се опитвай да ме избягваш, защото аз съм *санийаси*. Моля те с внимание изпълни Моего желание, като напълно опишеш славата и *лилата* на Шри Кришна и Шримати Радарани. “

Отвѣд варна и ашрама

В учението на Бог Чаитанйа има нещо много важно за епохата на Кали. В пасажа, който споменахме по-горе, се казва, че няма значение дали някой е *братана*, *санийаси* или *шудра*. Квалификацията, която трябва да притежава един духовен учител, е той да бъде напълно запознат с изкуството и науката за преданото служене. Това е нещо революционно за стереотипа на така нареченото “духовно учителство” разпространен сред масите в Индия. На експлоатацията е нанесен смъртоносен удар и тази истина е утвърдена от последователите на концепцията на Шри Чаитанйа Махапрабу.

Истината е, че една личност, ако е наистина добре запозната с Шри Кришна, може да стане духовен учител, даващ посвещение* или инструкции. При това няма никакво значение, дали тази личност е *братана*, *киатрийа*, *вайшия* или *шудра*. Също е без значение дали е *братачари*, *грехаста*, *ванапраста* или *санийаси*. Единственото качество на духовния учител е неговото знание на истината за Шри Кришна. В действителност

то въобще не зависи от положението на човека в системата на *варна-ашрата – дарта*.

Заповедта на Бог Чаитанїа, въпреки че на пръв поглед е революционна за не консервативните опортюнисти, с нищо не противоречи на инструкциите дадени в светите писания. Следвайки тяхната традиция, лично Бог Чаитанїа приел посвещение от Шрипад Ишвара Пури, а Бог Нитїананда Прабу и Адваита Прабу приели за свой духовен учител Шрипад Мадавendra Пури Госвами. Расика-ананда Прабу приел посвещение от Шрила Шїама-ананда Прабу, който се появил в небраминско семейство, а Шри Ганга Нарайана Чакраварти и Шри Рамакришна Батта-ачарийа приели посвещение от Шрила Нароттам дас Такур, който също бил роден в небраминско семейство. В древните писания се казва, че няма наследственост в издигането на душата до позицията на духовен учител.

В *Махабарата* и друга историческа литература има безброй примери за ненаследствени гуру и определяне на кастовата принадлежност по качествата и действията на личността, а не по рождение. В *Шрипад-Багаватам* (7.11.35) се казва, че човек трябва да бъде класифициран към дадена *варна* или каста според качествата, които притежава:

йасїа йал лакшаңам проктаїм
пумсо варңабхивїаїджакам
йад аніатрапи дріїета
тат тенаива винирдиїет

Според *Багавад-гита*, наистина квалифицираният *братин* притежава девет качества, *кшатрията* - седем, *ваишията* - три, а *шудрата* само едно. Така че, където се откриват тези качества или те са в процес на развитие, личността, която ги притежава, трябва да бъде преценявана по тях. Вземайки в предвид това напътствие на светите писания, Ваишнавата приема духовен учител, който е разбрал знанието за Шри Кришна. Качествата на *братина* се появяват от само себе си и затова наистина квалифицираният духовен учител не може да бъде нищо друго, освен квалифициран *братин*. Затова е погрешно схващането, че ако една личност не е кастов *братин*, тя не може да стане духовен учител. Човек, който е роден в семейството на *шудри*, може да стане духовен учител, ако придобие необходимото знание за Шри Кришна.

Понякога се вижда, че някой чист преданоотдаден Ваишнава не преминава през формалностите на системата *варна-ашрата – дарта*, като не приема нейните регулиращи принципи, но това съвсем не означава, че той не е *братин* или квалифициран духовен учител. Ваишнавите определят принадлежността на даден човек към *варна* и *ашрата* по качествата, които той притежава, а не по неговото положение, определено от раждането му в някакъв социален кръг. Глупавите хора са неспособни да разпознаят такива квалифицирани Ваишнави и затова Бог Чаитанїа много отчетливо наблегнал на гореизброените точки. Няма разлика в същността на регулиращите принципи, откриващи се в *Хари-бакти-виласа* и тези, дадени от Бог

Чаятанйа. Разликата е измислена от умствените спекулации на хората, потънали в невежество.

Кой е Ачарийа

Някои глупави студенти приемат изказванията на Бог Чаятанйа, но само при определени условия. Според тях, духовният учител, който е напълно запознат с науката за Кришна, но не е роден в браминско семейство, може да бъде само инструктиращ духовен учител, който не може да дава духовно посвещение. Те обаче не знаят, че няма почти никаква разлика между двата вида духовни учители – даващи напътствие или посвещение. Според тях, кастовата личност, даваща посвещение или кастовият *госвати*, благодарение на своята наследствена кръвна връзка може да стане истински духовен учител, докато този който е напълно запознат с науката за Шри Кришна, може само да дава инструкции. Те глупаво си мислят, че позицията, която заема даващият посвещение духовен учител, е по-извисена от тази на инструктиращия. Независимо от това, този въпрос много ясно и категорично е дискутиран в *Чаятанйа-чаритатрита* (Ади-лила 1.47)

śikṣā-guruke mā' dṛjāni kṛṣṇera svarūpa
anṭarīāmī, bhakta-śreṣṭha,—ei duu rūpa

“Човек трябва да знае, че инструктиращият духовен учител е Лично Кришна. Шри Кришна се проявява като Свръхдушата и като най-великия преданоотдаден на Бога.”

В *Ману-самхита* се дискутират качествата на един *ачарийа* както следва: “Духовният учител е два пъти роден *братин*, който е способен да обучи своя ученик да инструктира другите в науката на Ведите.” Във *Вайу Пурана* ачарийата е описан така: “Този, който знае есенцията на писанията, установява истината в тях и се държи според регулиращите им принципи, е известен като *ачарийа*. “

Ачарийата или духовният учител е упълномощена с определени сили инкарнация на Божествената Личност. Той не трябва да бъде считан за цялостно завършена част от Бога, но в същото време духовният учител е много близък и скъп на Всевишния. *Ачарийата* се появява пред ученика като истински представител на Бога. Такъв *ачарийа* няма друго задължение на този свят, освен да служи на Божествената Личност и да дава подслон на желаещите ученици от името на Всевишния.

Ако човек се назовава духовен учител, без обаче да бъде изцяло ангажиран в служенето на Божествената Личност, никой не трябва да го приема за *гуру* и дейностите му не трябва да бъдат признавани за меродавни. Характерът на един *гуру* трябва напълно да изобразява този на Божествената Личност, като това ясно се демонстрира от неговото стопроцентово ангажиране в служенето на Бога. Понякога масите, които задоволяват сетивата си, завидват на истинския *ачарийа*. Независимо от това *ачарийата* е идентично продължение на трансценденталното тяло на Божествената

Личност. Затова всеки, който завижда на такъв духовен учител, със сигурност ще страда от последствията на това, че ще бъде лишен от благословията на Бога.

Независимо от факта, че духовният учител е вечен слуга на Бог Чаитанѝа, той трябва винаги да бъде почитан наравно с Него. Духовният учител е личността, която показва природата на Бог Чаитанѝа. От тук обаче не трябва да се прави заключението, че духовният учител е абсолютно еднакъв с Бога, както си мислят *тайавади* философите. Ваишнавите приемат духовния учител в зависимост от философията *ачинтѝа-беда-абеда-таттва* или едновременно еднакъв и различен от Божествената Личност.

Шикша и гукша

Духовният учител, който дава инструкции за регулиращите принципи на преданото служене, се нарича *шикша-гуру* или инструктиращ духовен учител. Личност, която не е ангажирана в служенето на Бога и е пристрастена към лоши навици не може да бъде духовен учител. Инструктиращият духовен учител е два вида: (1) себереализирала се душа постоянно ангажирана в служенето на Всевишния и (2) душа в чисто съзнание, която постоянно дава помощни наставления, благоприятстващи служенето на Бога.

Инструкциите, отнасящи се до служенето на Божествената Личност, също са два вида: (1) инструкции във връзка с обекта на служенето и (2) инструкции за регулиращите принципи на служенето.

Духовният учител, който свързва живото същество с Божествената Личност Шри Кришна се нарича *дикша-гуру* или духовен учител, даващ посвещение. Няма разлика между инструктиращия духовен учител и духовния учител даващ посвещение. И двамата представляват подслон за ученика – *аширайа виграх,а* или личности, под чието ръководство се установява връзка с Бога и под наставленията на които се учи процесът на приближаването на Всевишния чрез предано служене. Да се мисли за един духовен учител, че е по-чист от друг е обидно. Символичният духовен учител, който дава посвещение в служенето на Мадана-мохана, е Шрила Санатана Госвами. Шрила Рупа Госвами е инструктиращият духовен учител, който напътства преданоотдадените в служенето на Шри Шри Рада-Говинда, посредством своите стихове в книгата си *Бакти-расатрита-синду*. Никой не трябва да си мисли, че Санатана Госвами е по-велик от Рупа Госвами или обратното. И двамата са наши духовни учители, които ни ангажират в трансцендентното любовно служене на Бога. Когато Бог Чаитанѝа споменал думата *гуру* или духовен учител, Той имал в предвид както *шикша*, така и *дикша гуру*, а не само един от тях.

Нито Ваишнава – нито гуру

Според *Хари-бакти-виласа*, чистият преданоотдаден на Бога никога не е *шудра*. От друга страна, този, който не е ангажиран в служенето на Божествената Личност,

определено е *шудра*, независимо че може да бъде роден в семейство от всяка друга *варна*, освен тази на *шудрите*. Един *братин* от стандарта на *варна-ашрата* – *дарта*, въпреки че е експерт във всички детайли на шестте специфични функции на писанията, не може да бъде приет за духовен учител, ако не е Ваишнава. Но ако недокосваемият *чандала* (кучеядец) стане Ваишнава, той може да бъде приет за духовен учител. Чистият преданоотдаден на Бога, въпреки че е роден в семейството на *шудра*, може да бъде духовен учител на останалите три *варни*.

Рамананда Райа, който винаги е в съзнание за своята трансцендентална задача, никога не е обект на илюзорната енергия на Бога. Той можел да разбере чувствата на Бог Чаитанйа и по Неговото желание Рамананда желаел да продължи по-нататък. Той казал:

ра́йа кахе,—“а́ми—на́та, туми—сѳ́тра-дх̄а́ра
йеи мата на́чāо, таичхе чāхи на́чибāра
мора джихвā—в̄и́нā-йāнтра, туми—в̄и́нā-дх̄а́рī
томāра мане йеи у́тхе, тāхāи уччāри

“Боже мой, аз съм танцуваща кукла, а Ти дърпаш конците. Накарай ме да танцувам, както пожелаеш. Езикът ми е като *вина* (струнен музикален инструмент), на която Ти свириш. Милостиво ми позволи да произнесам звуците, които желаеш да чуеш.”

Рамананда продължил:

парама йи́вара кр̄ш̄на—свайа́м бхагава́н
сарва-аватāрī, сарва-ка́раṇа-прадхāна
ананта ваикун́тха, āра ананта аватāра
ананта брахмāнда ихāн,—саба́ра āдхāра
сач-чид-āнанда-тану, враджендра-нандана
сарвайи́варйа-сарвайа́кти-сарвараса-п̄р̄ṇа
йи́вараḥ парамаḥ кр̄ш̄наḥ сач-чид-āнанда-ви́грахаḥ
анāдир āдир говиндаḥ сарва-ка́раṇа-ка́раṇам
вр̄ндāване ‘апра́крта нав̄йна мадана’
ка́ма-га́йатрī ка́ма-б̄и́дже йāнра у́пāsана

“Шри Кришна е Върховната Божествена Личност, причината на всички причини. Той разпространява Себе си в безброй цялостни Свои части, известни като инкарнации. Той е изворът на безброй Ваикунта планети, безброй инкарнации и безброй вселени. Той е вечната форма на трансценденталното съществуване, знание и неизмеримо щастие. Той е известен като сина на Царя на Враджа. Той е цялостен Сам за Себе Си, притежава всичките богатства, всичката сила и всичките божествени *раси*. Той е, както се казва в *Брата-*

самхита, Върховният Бог на всички Богове и причината на всички причини. Шри Кришна е трансценденталният Купидон и е жител на Шри Вриндавана. Той е почитан с трансценденталните звуци, произведени от чистото възпяване на *ката-гайатри* и *ката-биджа*.”

Вечният Вриндаван

Вриндаван или жилището на Шри Кришна е описано в *Брата-самхита* (5.56):

úрийаḥ kāntāḥ kāntaḥ парама-пурушаḥ калпа-тараво
друмā бхūмиḥ чинтāмаṇи-гаṇа-майи тойам амртам
катхā гāнаḥ нāтйам гаманам апи вāmīḥ прийа-саки
чид-āнандам гжйотих парам апи таг āсвāдйам апи ча
са йатра кшīрāбдхих сравати сурабхībхйаḥ ча су-махāн
нимешāрдхākхйо вā враджати на хи йатрāпи самайаḥ
бхадже ўветадвīпам там ахам иха голокам ити йам
видантас те сантаḥ кшити-вирала-чāрāḥ катипайе

В трансценденталния свят на Вриндавана всичко притежава съзнание. Въпреки, че се появява в материалния свят, Вриндавана съществува вечно, дори и след неговото унищожение. *Багавад-гита* (8.20) потвърждава това. Във Вриндавана Кришна се забавлява с всички пастирки и Той е единственият забавляващ се, защото е Върховната Личност. Всички дървета във Вриндавана са дървета на желанията и земята е направена от *чинтагани* или камък, изпълняващ желания. Водата във Вриндавана е нектар, думите на разговорите звучат като сладка песен, ходенето във Вриндавана е танц, а флейтата е неразделният приятел на Шри Кришна. Светлинните тела в небето са трансцендентални и изпълнени с щастие. Имайки всичко това в предвид, ние винаги трябва да се опитваме да разберем Вриндавана. Във Вриндавана дори и миговете никога не са изгубени, защото те не отминават и затова там го няма и ограниченото ни разбиране за бъдещето.

Така Вриндавана-дама, която можем да видим в този смъртен свят е обект на задълбочено изучаване, като нейното значение е известно само на най-чистите преданоотдадени. Затова нека почитаме хълма Говардана.

Вриндавана-дама, която се проявява в този заобикалящ ни свят, не може да бъде осъзната от нашите материални сетива, които винаги са склонни да се забавляват с материята. Ние можем да узнаем каква е истинската Вриндавана, само след като сме получили въодушевление от трансценденталното си служене на Мадана-мохана. И защото това е нещо много трудно за разбиране, Шрила Наротам дас Такур със своите действия ни е научил да плачем за милостта на Бог Нитйананда Прабу. По милостта на Бог Нитйананда ние можем да бъдем освободени от съзнанието, което ни кара да се забавляваме на този материален свят. Този дух на забавлението е известен като *самсара-васана*. Когато някой се освободи от *самсара-васана*, той спира да фокусира

вниманието си изцяло върху яденето, спането, изпитването на страх и други дейности, задоволяващи сетивата. Когато това стане реалност, умът на преданоотдадения е пречистен от всички замърсявания на материята и в това състояние на ума той може да види Вриндавана-дама, проявена в този смъртен свят.

Купидон и Кама-Гайатри

Вечният Купидон – Шри Кришна, е винаги различен от материалния Купидон. Последният произвежда само временно удоволствие и в следващия момент захвърля човек в материалното еднообразие. Вечният Купидон обаче е вечно обновяващ се и трансценденталното удоволствие, което произлиза от Него, е вечно нарастващо във винаги нови измерения. Такова удоволствие съществува вечно и то не е под юрисдикцията на законите на материалната природа. Временното удоволствие, произвеждано от материалния Купидон, е обект на забавление от страна на материалистите, докато трансценденталният Купидон е обожаван вечно, защото Той е Шри Кришна или Божествената Личност.

Гайатри означава това, което освобождава човек от оковите на материалните копнежи. Мантрувайки “*кама-гайатри* - *клит камадевайа видмате пушпабанайа дхитати тан но ‘нангах прачодайат’*” или трансценденталния звук, произведен от двадесетте и четири букви и половина, човек се свързва със служенето на Мадана-мохана (*кама-девайа*). Природата на практическото служене се реализира във връзка с Говинда (*пушпа-банайа*). А в свършеното ниво на служенето си, човек е свързан с Гопинат (*анангах*), или този който привлича всички пастирки.

Много живо е описанието на *кама-гайатри* в *Брама-самхита*. *Кама-гайатри* за първи път е била мантрувана от Бог Брама преди той да създаде материалната вселена. Чистото му съзнание се пробудило поради неговата връзка и действия, насочени към крайната цел на живота - служенето на Божествената Личност. Когато потънал в мантруването на трансценденталния звук на *кама-гайатри*, той придобил способността да създаде вселената и затова в прослава на Бог Говинда или Върховната Божествена Личност, Брама съставил *Брама-самхита*.

Научното обяснение на *кама-гайатри* е дадено в *Брама-самхита*. Там се казва, че свръхестествената *кама-гайатри* в комбинация с *кама-биджа* (същността на трансценденталната любов) е трансцендентален метод за почитане на вечно младия трансцендентален Купидон – Мадана-мохана. Шри Вишванатха Чакраврти Такур е обяснил символичния образ на *кама-биджа* – “*клит*”, във връзка с *Брихад Гаутатийа-тантра*, както следва: Буквата “К” е Кришна или върховният агресивен мъж, който притежава форма, възплътяваща цялата вечност, знание и щастие; буквата “И” е Рада – най-възприемчивата жена, която вечно е Вриндаванешвари или най-прелестната принцеса на Шри Вриндавана; буквата “Л” е почитана като *анандатмака-према-сукха* или щастие, което произлиза от взаимната любов на Рада и Кришна във формата на чиста блажена радост; и буквата “М” е израз на *читбан-ананда-тадхурия* или екстазната сладост на Тяхната най-радостна целувка. Затова, когато *кама-биджа* е

добавена към *гайатри* мантрата, тя се превръща в трансцендентална молитва на обожанието на Шри Шри Рага–Кришна.

Рамананда Раја продължил да говори: “Шри Кришна има много енергии, три от които са главни. Те са Неговата вътрешна, външна и междинна енергия или силата на пълното знание за живота, силата на тъмнината или невежеството и силата на живите същества.” Това е споменато и във *Вишну-пурана*. Там вътрешната и междинната енергия са класифицирани като висши спрямо външната енергия или силата на тъмнината, която се нарича низша.

Хладини, Сандини и Самвит

Шри Кришна по природа е личност, която е пълна с трансцендентално съществуване, знание и блаженство. Неговата вътрешна енергия или силата на пълното знание се проявява по три различни начина: *хладини*, *сандини* и *самвит*, които представляват респективно трансцендентално щастие, съществуване и знание. Това е потвърдено във *Вишну-пурана* както следва: “О Господи, в Теб съществуват енергиите *хладини*, *сандини* и *самвит*, които са всезнаещи Твои частици – живите същества са придобили енергиите, които са изкривените форми на *хладини*, *сандини* и *самвит*. Те са направили това под влияние на трите качества на материалната енергия, защото природата им е податлива на влиянието на заблуждаващата енергия, известна като *майа*. Независимо от това, тези три енергии съществуват в Теб и са трансцендентални спрямо качества на *майа*.”

Кой е Върховен

Хладини е енергията на удоволствието, която принадлежи на Шри Кришна и посредством нея Той се въодушевява и наслаждава на Своите весели настроения. Енергията *хладини* е причината за трансценденталното щастие на преданоотдадените, които са ангажирани в трансценденталното служене на Бога. В Своята много концентрирана форма *хладини* е въплъщение на любовта към Бога, която произвежда емоциите на трансцендентално щастие и знание. Тази трансцендентална любов към Всевишния в своята пълна форма се нарича *махабава*, като Шримати Рагарани представлява самата *махабава*. Тя е описана по този начин в *Уджвала-нилатани* (4.3):

майор апй убхайор мадхйе
рāдхикā сарватхāдхикā
махāбхāва-сварūпейам
гуṇаир ативарйāsī

“Сред момичетата пастирки, Шримати Рагарани и Шримати Чандравали са най-главните *гопи*. Измежду тях Шримати Рагарани е Върховна, защото

Нейната позиция е тази на *лахабава* или най-висшата трансцендентална любов към Всевишния. Никоя друга измежду пастирките не притежава толкова възвишени качества, колкото Шримати Радарани.“

премера ‘сварūпа-деха’——према-вибхāvита
кршṇера прејасī-īрешṭхā джагате видита

“Шримати Радарани е персонифицираната любов към Бога. Тя е изваяна от чиста обич към Всевишния. Затова Тя е обожавана в цялата вселена като най-любимата на Шри Кришна.”

Брата-самхита (5.37) описва това така:

āнанда-чинмайа-раса-пратибхāvитабхис
тāбхир йа ева ниджа-рūпатайā калāбхиḥ
голока ева нивасатī акхилāтма-бхīто
говиндам āди-пурушам там ахам бхаджāми

“Аз обожавам върховния Бог Говинда, който в изначалната Си форма живее в Своята обител Голока заедно с трансценденталните девойки-пастирки, които винаги са въодушевени от чувствата на неземно щастие и знание. Този, Говинда, е всепроникващият Бог на Боговете.”

По нататък Шримати Радарани е описана от Шрила Рагуната Госвами в неговата *Премамбоджа-таранда*:

Образът на Шримати Радарани е персонифицираното служене на Шри Кришна и Тя удовлетворява всички Негови желания. Нейните приближени като Лалита, Вишака и другите ѝ приятелки са символ и израз на Нейното интимното служене. Невероятното излъчване на нейната за първи път разцъфнала младост се дължи на това, че Тя използва козметика, направена от любов към Кришна. Нейното първо сутрешно къпане е в нектарните води на енергията на младостта. Постепенното развитие на нейната младежка красота се проявява в нектара на къпането ѝ след обяд. Нейната вечерна баня е във водите на младежката ѝ зрялост. Така са описани етапите на младостта на Шримати Радарани, сравнени с къпането ѝ три пъти през деня известно като *карунийатрита*, *тарунийатрита* и *лаванийатрита*. Това е описанието на нейното трансцендентално тяло.

Качествата на Шримати Радарани

Доколкото става въпрос за облеклото на Радарани, то е описано в две части. Едната е направена от Нейната руменина, предизвикана от скромността И, зашита с *шията* или черно оцветен конец и превърната по такъв начин в синьо покривало. А втората, наречена *утарийа* е червена благодарение на изключителната ѝ привързаност към Шри Кришна.

Гърди И са покрити от нейното *сари*, което символизира привличането и гнева Й към Кришна. Нейната лична красотата е сравнявана с *кункута* (специален вид козметика), а дружбата с приятелките е оприличавана на масло от сандалово дърво. Сладостта на Нейната спокойна уравновесеност се сравнява с камфор. Тези три съставки, които украсяват тялото на Шримати Радарани - *кункута*, маслото от сандалово дърво и камфора – излъчват винаги нарастващо сияние, както Нейната младежка красота.

Външно Тя е много разумна и противоречива, докато в сърцето си е винаги склонна да се подчини. Тя говори с жестоки думи на Своя любим, но сърцето ѝ се разкрива със сълзите по нейното лице. Това чувство се нарича *дирадхраттака*. Степените на това специфично настроение променят интензитета си и се наричат съответно *прагоша*, *тадия* и *тугда*.

Червилото на Радарани е червеният цвят на устните Й, получен от дълбокото привличане към Шри Кришна. Външната проява на Нейните трансцендентални чувства са радостно настроение, смях, треперене и плач. Те са Нейни постоянни спътници. Различните качества на Шримати Радарани могат да бъдат разделени на категории: (1) качества на Нейната личност, (2) качества на Нейните думи, (3) качества на Нейния ум, (4) качества отнасящи се до взаимоотношенията Й с другите.

Тя притежава шест качества на личността си, две - на своя ум и шест, свързани с взаимоотношенията с околните. Описанието на тези различни качества е дадено много живо в *Уджвала-нилатани*. Но за да избегнем нарастването на тази книга, няма да разискваме тази тема сега.

Шримати Радарани винаги носи в сърцето си чувството *према-вачиттия* или страха от раздялата, дори и в случаите, когато е в компанията на своя любим. Това се дължи на Нейното нежно сърце. Тя е вечно младо момиче на възраст между 16 и 20 години. Този период е наречен *каишора*. Тя е свикнала винаги да се движи слагайки ръце на раменете на своите приятелки – момичетата пастирки. В тяхната любяща компания нейният ум постоянно е изпълнен с трансценденталните забавления на Шри Кришна. Постоянната бодрост е уханието на Нейното тяло. Тя постоянно седи на пиедестала на своята особена гордост, която е резултат от постоянния Й спомен за Шри Кришна.

Спомените, които никога не Я напускат – за Неговото име, слава и качества, са общите украсяващи Нейното тяло. Величието на името на Шри Кришна, Неговата слава и качества са темите, които непрекъснато прииждат в Нейната реч. Тя винаги поддържа Шри Кришна бодър, като Му поднася божествената напитка на непрестанната възхвала на Неговите качества. Накратко казано, Тя е резервоарът на кристално чистата любов към Кришна и Тя е изпълнена и цялостно завършена с всички необходими качества в това отношение. Тя е съвършеният символичен образ на

чистата любов към Всевишния. Този факт е описан в *Говинда-лилатрита* (11.122) под формата на въпроси и отговори:

кᾱ кршṇасῖа праṇайа-джани-бхῖḥ ῖрῖматῖ рᾱдхикаукᾱ
касῖа преясῖ анупама-гуṇᾱ рᾱдхикаукᾱ на чᾱнῖᾱ
джаихмῖам кеῖе дрῖῖи таралатᾱ ништḥуратвам куче 'сῖᾱ
вᾱйчᾱ-пῖртῖᾱи прабхавати харе рᾱдхикаукᾱ на чᾱнῖᾱ

В: Кои е източникът, от който произлиза любовта към Шри Кришна?

О: Това е единствено Рагарани.

В: Кои с качествата си е най-скъп на Шри Кришна?

О: Отново това е Шримати Рагарани и никои друг. Косата на Шримати Рагарани се спуска на къдрици, а Нейните очи винаги израят. Нейните гърди са стегнати и Тя е единствената, която може да удовлетвори всички желания на най-привлекателния от всички – Хари.

ῖᾱнра саубхᾱгῖа-гуṇᾱ вᾱйчхе сатῖабхᾱмᾱ
ῖᾱнра тḥᾱнῖ калᾱ-вилᾱса ῖшкхе враджа-рᾱмᾱ
ῖᾱнра саундарῖᾱди-гуṇᾱ вᾱйчхе лакшмῖ-пᾱрватῖ
ῖᾱнра пативратᾱ-дхарма вᾱйчхе арундхатῖ
ῖᾱнра садгуṇᾱ-гаṇᾱне кршṇᾱ нᾱ пᾱйᾱ пᾱра
тᾱнра гуṇᾱ гаṇῖбе кемане джῖва чхᾱра

Рамананда Райа завършил описанието на качествата на Шримати Рагарани казвайки, че на Нея завижда дори Сатῖамбама за невероятния Й късмет, като единствено от Нея момичетата във Враджа са научили изкуството да заинтригуват своя възлюбен. Дори Парвати и Лакшми, които са изключително красиви, желаят да притежават Нейните качества и красота, за да се издигнат до нивото на Нейното целомъдрие. Дори Шри Кришна не успява да прецени качествата на Шримати Рагарани. Така че как би било възможно за едно простосмъртно човешко същество да оцени Нейните качества?

Чувайки тези думи от устата на Рамананда Райа, Бог Чаитанῖа казал:

пребху кахе,—джᾱнилунῖ кршṇᾱ-рᾱдхᾱ-према-таттῖва
ῖḥунῖте чᾱхῖе дунḥᾱра вилᾱса-махаттῖва

“Сега разбрах есенцията на любовта между Шримати Рагарани и Шри Кришна. Сега искам да чуя нещо за Техните трансцендентни забавления.”

Качествата на Шри Кришна

Рамананда Райа отговорил, че Шри Кришна е *дира-лапита* или личност, която е много умна, винаги млада, експерт в шегите, неподвластна на никакви страдания и отнасяща се с много подчинение спрямо Своите възлюбени. Тези Негови качества са винаги проявени в еротичните Му трансцендентални приключения. Така Той е постоянно зает в изгривите си забавления с Шримати Радарани, извеждайки до съвършенство закачливата възраст *каишора*, в която се намира. Тези занимания на Шри Кришна са описани от Шрила Рупа Госвами както следва:

вāчā сūчита-īарварū-рати-калā-пṛагалбхīайā рādхикāм
врīдā-куйчита-лочанāм вирачайанн агре сакхīнāм асау
тад-вакшо-руха-читра-кели-макарū-пāндитīа-пāрам гатах
каишорам сапхалū-кароти калайан куйдже вихāрам харих

“Шри Кришна по съвършен начин се радва на Своята юношеска младост, забавлявайки се с Шримати Радарани в беседките на Вриндавана. Той се възползва от момичетата пастирки чрез Своето съвършено умение да рисува. Той кара Шримати Радарани да затвори очите Си от срам, разказвайки за любовните Им приключения от изминалата вечер пред Нейните приятелки. Тогава, докато Тя е почти в безсъзнание, Шри Кришна показвайки виртуозната си сръчност, обрисова гърдите И с различни видове макара (мистични риби).”

Най-възвишените любовни взаимоотношения

Чувайки тези думи, Бог Чаитанīа казал:

пṛабху кахе, “ехо хайā, āге каха āра”
рāйā кахе, “према-бхакти—сарва-сāдхīа-сāра”

“Да, всичко това е така, но моля те продължавай по-нататък.” Рамананда отговорил, “Аз мисля, че моята интелигентност не може да отиде по-далеч!” Нивото, което трябва да бъде обяснено, е *према-виласа-виварта* или чувството на непринудено привличане, узряло от чувствата на раздяла. “Аз не знам дали това обяснение ще Ти донесе удовлетворение или не.” Казвайки това, Рамананда изпял своя собствена поетична композиция, съдържанието на която е следното:

пахилехи рāга найана-бханге бхела
анудина бāдхала, авадхи нā гела

нā со рамаṇа, нā хāма рамаṇī
дуṅху-мана манобхава пешала джāни'
е саки, се-саба према-кāхинī
кāну-ṭхāме кахаби вичхурала джāни'
нā кхонджалун дṅтī, нā кхонджалун āн
дуṅхукери милане мадхīа та пāнча-бāṇа
аб сохи вирāга, туṅху бхели дṅтī
су-пурукха-премаки аичхана рīти

“Когато за първи път се видяхме, привличането между нас се появи веднага щом погледите ни се срещнаха. То няма граници и е непрекъснато нарастващо, защото е взаимно. Нито Кришна, нито пък аз съм причината за това спонтанно привличане между нас, което се появи изневиделица и прониза умовете ни, изстреляно от лъка на Купидон. Сега ние сме разделени един от друг. О, мой скъпи приятелю, ако мислиш че Шри Кришна напълно ме е забравил, моля Те, кажи Му, че още от първия път, когато нашите погледи се срещнаха, ние никога не сме се договаряли, нито сме търсили някакви послания помежду си. Лично Купидон беше посредникът на нашите срещи. Сега обаче, когато привличането ни е по-силно от всякога, ти, приятелю, играеш ролята на посредник между нас.” Тези чувства, които са изпитвани между любимия и любимата, когато са разделени един от друг, се наричат *према-виласа-виварта*, и са най-възвишеният нюанс на любовните взаимоотношения.

Ето и друго трогателно описание на същата *према-виласа-виварта*, дадено от Шрила Рупа Госвами в неговата *Уджвала-нилатани*:

рāдхāīā бхаватаī ча читта-джатунī сведар вилāпīа крамāд
йуṅджанн агри-никуṅджа-куṅджара-пате нирдхṅта-бхеда-бхрамам
читрāīа свайам анвараṅжайад иха брахмāṅда-хармīодаре
бхṅйобхир нава-рāга-хингула-бхараиḥ шрṅгāра-кāруḥ кртī

“О, кралят на пиратите (Шри Кришна) обитавал беседките на хълма Говардан! Създателят на Вселената, който е много опитен в изкуството на декорирането, е размекнал оковите на твоето сърце, а също и на това на Шримати Радарани с потта на трансценденталните симптоми и емоции, премахвайко по този начин илюзията за двойственост. С тези свои прекрасни действия Той е оцветил сърцата и на двамата Ви, за да можете да вършите чудеса във вселената.”

Обяснението на чувството на *према-виласа-виварта* може да бъде реализирано единствено в състояние на чисто съзнание, което е освободено от всички материални разбирания. Тази трансцендентална тема не може да бъде прозряна от съзнание, което е както грубо, така и фино повлияно от материалното тяло и ум. Външното съзнание, отнасящо се до материалната интелигентност и ума, е различно от чистата душа.

Сладостта на този трансцендентален въпрос се вкухва от сетивата, ангажирани в святата служба на Божествената Личност.

Позитивно съзнание

Състоянието на чисто съзнание, което съпътства трансценденталното служене на Бога, е изживявано само частично от имперсоналистите посредством отречението им от материалните дейности. Негативната безличностна концепция е просто един противоотрова, която неутрализира материалната заблуда. Тя няма позитивизъм. До известна степен, това състояние на съзнанието може да бъде просвещаващо, но то не може да достигне позитивното съществуване, което притежава душата в нейния чист живот. Любовта към Бога е чисто и позитивно трансцендентално съществуване. Привличането на материята е временно и външно и затова много правилно е описано като преминаващо щастие. За разлика от това, трансценденталното щастие, изпитвано в състоянието на *према-виласа-виварта*, няма нищо общо с нещастие на материалните разбираня.

Приключвайки обяснението на *према-виласа-виварта* или най-висшата степен на трансценденталните взаимоотношения, Бог Чаитанйа казал:

прабху кахе,—‘сāдхйа-вастура авадхи’ еи хайа
томāра прасāде ихā джāнилун̄ нишчайа
‘сāдхйа-васту’ ‘сāдхана’ вину кеха нāхи пāйа
крпā кари’ каха, рāйа, пāбāра упāйа

“Сега разбирам до къде се простира границата на най-висшата цел на живота. Това бе възможно по твоята милост. Целта не може да бъде достигната без стремежа на предано отгадения и милостта на чистия слуга на Бога. Затова, моля те, помогни ми да разбера средствата за постигането на тази най-висша цел.”

Рамананда продължил:

рāйа кахе,—йеи кахāо, сеи кахи вāн̄и
ки кахийе бхāла-манда, кичхуи нā джāни
трибхувана-мадхйе аичхе хайа кон дхīра
йе томāра мāйā-нāт̄е ха-ибека стхира
мора мукхе вактā туми, туми хао шротā
атйанта рахасйа, шуна, сāдханера катхā
рāдхā-крш̄нера лīлā еи ати гўдхатара
гāсйа-вāтсалйāди-бхāве нā хайа гочара
сабе ека сакхī-га̄нера ихāн адхикāра

сакхī хаите хаїа еи лїлāра вистāра
сакхī винā еи лїлā пушṭа нāхи хаїа
сакхī лїлā вистāрийā, сакхī āсвāдайā
сакхī винā еи лїлāїа анїера нāхи гати
сакхī-бхāве їе тāнре каре анугати
рāдхā-кршṇа-куṅджасевā-сāдхїа сеи пāїа
сеи сāдхїа пāите āра нāхика упāїа

“Господи, аз не знам по какъв начин да се приближа до крайната цел на живота, но изговарям всичко, каквото Ти искаш да произнеса. Аз не знам дали говоря нещо правилно или погрешно. Никои и в трите свята не може да откаже да танцува според Твоето желание. В действителност Ти говориш чрез моята уста и е невероятно, че Ти си също и публиката, която слуша. Затова трябва да кажа, че трансценденталните забавления на Шримати Радарани и Шри Кришна са изключително мистични и поверителни. Дори тези, които усърдно са ангажирани в служенето *дасїа*, *сакїа* или *ватсалїа раса*, не могат да участват в есенцията на Техните забавления. Само вечните спътнички на Шримати Радарани, момичетата пастирки от Враджа, имат правото да влязат в тази мистерия, защото тези трансцендентални забавления се разиграват в тяхното обкръжение. “Удовлетворението от най-сладкото от всички трансцендентални забавления зависи от действията на приятелките на Шри Рада. Единствено те са тези, които дават ход на тези забавления и се наслаждават на тяхното развитие. Затова, ако някой иска да достигне това ниво на трансцендентален живот, трябва усърдно да служи на тези момичета. Само този, който следва този принцип, може да стане слуга на Шримати Радарани и Шри Кришна в горичките на Вриндавана. Няма друга алтернатива в това отношение.”

По-дълбоко щастие

В Говинда-лилатрита (10.17) е дадено следното описание:

вїбхур апи сукха-рїпаḥ сва-пракāїо 'ни бхāвах
кшаṇам апи на хи рāдхā-кршṇайор їā рте свāḥ
правахати раса-пушṭїм чїд-вїбхṭїр ивеїаḥ
їрайати на падам āсāм каḥ сакхїнāм раса-джṇаḥ

“Трансценденталните забавления на Рада и Кришна излъчват своя собствена светлина, както и Върховната Божествена Личност. И така както Всемогъщият Бог е прославян от проявлението на Своите различни енергии и сили, така забавленията на Рада и Кришна са възпявани в компанията на *саките*, които са приятелките на Шримати Радарани.“

Това, което правят *саките*, е прекрасно. Те не желаят лично да се забавляват с Шри Кришна. Тяхното единствено щастие е да съберат Божествената двойка. Свързвайки Шримати Радарани с Шри Кришна, *саките* се радват на стотици хиляди пъти по-голямо щастие, отколкото биха получили от директния си контакт с Шри Кришна. Това е още една мистерия на трансценденталните забавления на Рада и Кришна.

Шримати Радарани е растението на желанията, презръщащо дървото на желанията, което е Шри Кришна, а *саките* са неговите листа, клони и цветове. Затова съвсем естествено е, когато са поливани корените на това растение на желанията с нектара от забавленията на Шри Кришна, неговите листа, клонки и цветове да получават животелна сила. Така *саките* не се нуждаят от нищо повече, за да се забавляват. От друга страна, щастие то на цветовете и листата е по-голямо, отколкото това на изначалното растение. Това е обяснено в *Говинда-лилатрита* (10.16):

сакхйāх śrī-rāḍhikāyā vradжа-кумуда-видхор хлāдинī-нāма-śактеш
сārāmīā-према-валлīāх кисалайа-гала-пушпāди-тулīāх сва-тулīāх
сиктāйāм кршṇа-лīлāмрта-раса-ничайаир уласантīāм амушйāм
джāтолāсāх сва-секāч чхата-гуṇам адхикам санти йат тан на читрам

“Няма смисъл да се поливат листата и цветовете на едно дърво, ако не се полива неговият корен. Листата и цветовете автоматично получават животелни сокове, ако се полива коренът на дървото. Подобно на това, без единението на Шримати Радарани и Шри Кришна няма щастие за *саките*. Когато Рада и Кришна са заедно, щастие то на *саките* е хиляди пъти по-голямо, отколкото когато общуват лично с Кришна.”

Голяма мистерия

Има друга мистерия в тези трансцендентални забавления и тя е, че Шримати Радарани урежда срещата на Своите спътнички с Шри Кришна, въпреки че *саките* нямат таква желание. Правейки това, Шримати Радарани се радва на повече щастие, отколкото когато е заедно с Шри Кришна и поради тази причина *саките* приемат нейното желание, за да я удовлетворят. От взаимните усилия на Шри Рада и *саките* щастие то на Кришна нараства и затова цялата тази обстановка вдъхновява още повече трансценденталните забавления между Рада и Кришна.

Естествената божествена любов на момичетата пастирки към Шри Кришна никога не трябва да бъде сравнявана с материална похот. Обикновено любовта и похотта се обясняват с еднакви думи, но *Бакти-расатрита-синду* (1.2.285) казва нещо друго:

премаива гopa-рāмāнāм
кāма итī агамат пратхāм
итī уддхавāдайо 'нī етам

вāйчханти бхагават-прийāх

“Хората обикновено описват и разбират любовта на момичетата пастирки към Шри Кришна в светлината на земната похот, но в действителност тя е нещо различно от нея, защото тяхната любов към Шри Кришна е желана дори от най-възвишените преданоотдадени като Удава и много други.”

Земната похот е създадена за лично забавление. Трансценденталната любов към Бога съществува, за да носи щастие на Върховната Личност Шри Кришна. Така че има много голяма разлика между тях.

Младите пастирки от Враджа не са имали желание да получат собствено удовлетворение от личния си контакт с Шри Кришна, напротив, те винаги са били готови да служат по всякакъв начин в Негова полза. Всичко чувство, лишено от това тяхно настроение, е равностойно на похот. Както е потвърдено в *Шримад-Багаватам*, материалните желания са земна похот. Във Ведите по различен начин са обяснени трите страни на материалната природа – добро, страст и невежество, в зависимост от различните желания на хората и съответно различните им възнаграждения – последователи, синове, богатства и т.н.* Тази похот е представена с цветистия език на Ведите като религиозност. Похотта притежава различни имена: Алтруизъм, *карма-канда* (ритуали бел. пр.), плодородна работа, социални задължения, желание за освобождение, фамилна традиция, обич към сънародниците, страх от наказание или от сурови думи от роднините. Всичко това са различни форми на похотта в името на религиозността. В тези дейности няма нищо друго, освен лично задоволяване на сетивата.

Отдаване

Последната инструкция в *Багавад-гита* е да се изоставят всички форми на религия и без никакви предубеждения да се следват съветите на Божествената Личност. В началото на *Багавад-гита* Божествената Личност заявява, че се спуска на земята, когато процъфти атеизма. Бог прави това, за да защити вярващите, да унищожи неверниците и да възстанови принципите на религията.

Две от споменатите токущо причини изглежда си противоречат. Всевишният слиза на земята, за да защити религиозността, а в същото време съветва Арджуна да изостави всички видове религия. Обяснението на това е много просто. Пълното и безрезервно себеотдаване на желанието на Божествената Личност е действителният принцип на религиозността. Всички останали дейности като алтруизма например, не са истинска религия. Затова Божествената Личност съветва Арджуна да се освободи от тях. Всички те са различни форми на земна похот, великолепно издокарани в грехите на религията.

Затова трансценденталното убеждение, че човек се чувства вечен слуга на Всевишния и следването му означава прилагането на практика на заповедите, които ни е дал Шри

Кришна в Своите напътствия в *Багавад-гита*. Ако човек има чувството, че той се наслаждава от дейностите си, подобни дейности трябва да се считат за различни форми на земна похот.

Пълното отдаване на желанието на Шри Кришна не означава, че човек се превръща в безжизнена машина без никакъв стимул в своето съществуване. По скоро е обратното. Чувството на вечна ангажираност в служенето на Шри Кришна, дава на човек трансценденталния стимул за изпълнението на Божията воля посредством святия медиум на духовния учител, който има същата цел, каквато и Шри Кришна. Това е възможно само когато човек е въодушевен от чистата обич към Всевишния, наречена *вйавасайаттика-будди* или свръхестествената интелигентност, която осигурява успеха на духовните дейности.

Имитаторите

Изкуственият начин на подражание на *саките*, който се практикува от една прослойка земни хора, наречени *сакибеки* или *гауранга-нагари*, които се обличат в техните дрехи, не е вдъхновен от свръхестествена интелигентност. Това изкуствено украсяване на тялото предвидено за унищожение, в действителност не може да удовлетвори трансценденталните сетива на Шри Кришна. Затова такова поведение може да бъде окачествено като земна прищявка на недотам интелигентни лекомислени псевдо-преданоотдадени и поради това то не може да достигне трансценденталното ниво на пастирките от Враджа.

Вече дискутирахме в детайли, че формите на Шримати Радарани и Нейните различни приятелки наречени *саки*, са изградени от божествена субстанция и затова техните действия са насочени към служенето на Шри Кришна. Техните дейности никога не трябва да бъдат сравнявани с повърхностните неща в материалния свят. Шри Кришна е най-привлекателната Божествена Личност и е известен като съблазнителя на цялата вселена, а Шримати Радарани е известна като съблазнителката на вселената. Опитите на светските хора да имитират *саките* са строго забранени от Шрила Джива Госвами в неговия коментар на *Бакти-расатрита-синду*. По такъв начин истинските преданоотдадени са предупредени да не използват дрехите на *саките* като средство за *баджана* или обожание на Бога. Тези действия са обидни и затова са строго забранени.

Трансценденталните чувства на момичетата пастирки са обрисувани в *Шримад-Багаватам* (10.31.19) така:

йат ме суджāта-чараṅāмбурухам̐ станешу
бхītāḥ śанаиḥ приīа гадхīмахи каркаīешу
менāтавīm аṭаси таг вйатхате на ким̐ свит
кṛпṇāдибхир бхрамати дхīр бхавад-āйушāм̐ наḥ

“О, скъпи мой! Твоите лотосови нозе, които са толкова меки и които Ти полагаш на твърдите ни гърди, сега стъпват в гората Вриндавана и страдат от убожданията на малките камъчета по техния път. Това много ни притеснява, защото за нас Ти си всичко на този свят.”

Този пример ни дава да разберем какви са чувствата на момичетата пастирки от Враджа и ни демонстрира, че техния живот е създаден за служба на Кришна, в която няма и следа от желание за собствено сетивно удовлетворение.

Има 64 различни принципа, регулиращи преданото служене. Постепенно, след като преданоотдаденият развие своята безусловна вяра в спазването на регулиращите принципи, той получава правото да влезе в трансценденталното служене на Бога. Настойчивото желание на поклонника на Шри Кришна да му служи така, както правят това неговите вечни спътници – например момичетата пастирки, му дава правото да служи по този начин. За да постигне това ревностно служене, човек трябва да се откаже от светските регулиращи принципи на *варна-ашрама* – *дарма*.

Рагануга

В трансценденталния свят на Враджа, който е вечното жилище на Шри Кришна, неговите вечни обитатели са винаги заети в различните видове предано служене. Рактака Паршада служи в *дасйа-према*. Мадумангала Сакха, Шридама и Судама служат в настроението на *сакйа-према*, а Нанда и Йашода служат на Шри Кришна в зрелостта на *ватсалйа-према*. Всеки преданоотдаден в момента на постигането на своето съвършенство ще започне трансценденталното си служене от което е привлечен. Жив пример за това са *шрутите* (персонифицираните *Упанишади*). *Шрутите* били убедени, че трансценденталното служене на Шри Кришна не може да бъде достигнато, без да се следва примера на пастирките от Враджа. Така те се сдобили с трансценденталното служене *рагануга*, благодарение на следването на примера на *гопите*, с цел постигането на *према* към сина на Владетеля на Враджа.

Шрутите, които получили своето трансцендентално служене към Всевишния, след като следвали поведението на *гопите*, са описани в *Шримад-Багаватам* (10.87.23):

нибхрта-марун-мано-'кша-дрдха-йога-йуджо хрди йан
мунайа упасате мад арайо 'ни йайух смараṇāt
стрийа урагендра-бхога-бхуджа-ганда-вишакта-гхийо
вайам апи те самāх сама-дрйō 'нгхри-сароджа-судхāх

“Враговете на Божествената Личност, които мислят постоянно за Всевишния, изпълнени с враждебни чувства, влизат в Неговото безличностно сияние наречено *Братан*. Той е достижим и за емпиричните философи и мистиците чрез процеса на стриктен контрол на ума и сетивата, постиган благодарение на практикуването на *йога*, а също и чрез медитирането върху самия безличностен *Братан*. Но пастирките, девиците на Враджа, били

хипнотизирани от отровната красота на змиеподобните ръце на Шри Кришна и така се получили вкуса на нектарната сладост на Неговите лотосови нозе. Ние също следвахме пътя, по който те са минали и затова сега се наслаждаваме на нектара на лотосовите нозе на Божествената Личност.”

Коментарът на този стих е, че когато *шрутите*, които следвали пътя на *гопите*, достигнали съвършенство, те получили тела, напълно идентични с тези на *гопите*. След като получили тези трансцендентални тела, изпълнени с духовно щастие, те вече могли да се радват на компанията на Шри Кришна.

Смяна на тялото

Напредването на материалната наука в областта на медицината и по-специално хирургията, направи възможно посредством хирургична операция смяната на пола на едно човешко същество, като го превръща от мъж в жена или обратното. Желанието за такава телесна промяна е продиктувано и представлява материална похот. Тази похотлива идея е изопаченото отражение на трансценденталния идеал за смяна на тялото, както е в случая с *шрутите*. Желанието за промяна на тялото от един вид в друг е твърде осъществимо дори за материално мислещите. Затова чрез духовно развитие възможността за промяна на тялото към по-добро е още по-голяма.

Заключението на гореспоменатото духовно съвършенство е дадено в *Шримад-Багаватам* (10.9.21):

найām sukṣāṇo bhāgavān
dехинām gopikā-сутаḥ
gжйāнинām чātма-бхṫтāнām
īatхā bhактимatām иха

“Шри Кришна, който е синът на Шримати Йашодадеви, е по-лесно достижим за личности, които са ангажирани в спонтанно предано служене, отколкото за хората, заети с емпирични философски спекулации.”

Затова този, който следва примера на момичетата от Враджа и винаги - по всяко време на деня и нощта медитира върху трансценденталните забавления на Шри Шри Рада-Кришна, докато живее във Враджа и Им служи там, в крайна сметка ще получи тяло на *саки* и директно ще започне да служи на Рада и Кришна.

Вечен живот, изпълнен с екстаз

Свръхестественото тяло е трансцендентално спрямо грубите и фините материални тела на живите същества и е подходящо за любовното служене на Шри Шри Рада-Кришна. Трансмиграцията на душата по време на материалното съществуване - от

едно тяло в друго, се извършва в зависимост от дейностите на живото същество, които са в пряка зависимост от трите качества на материалната природа. Трансмиграцията на душата е живо обяснена в *Багавад-гита*. Умът пренася душата в друго тяло, както въздухът пренася благоуханията на света. Затова състоянието на ума е много важно в момента на смъртта. Умът е винаги склонен да се потапя в определени чувства, мисли и желания, които са му присъщи, благодарение на ежедневието, в което е живял.

Състоянието на ума в момента на напускане на тялото зависи от начина му на мислене, чувстване и желаене. Преданоотдадените са съветвани да мислят постоянно, ден и нощ, за трансценденталните забавления на Рада и Кришна, така че техният ум постоянно да бъде потопен в този тип мислене, чувстване и желаене. По такъв начин човек ще може да влезе в царството на Рада и Кришна и директно да се присъедини към Тях, като им служи с любов в определеното настроение, което е култивирал през изминалия си живот.

В материалното съществуване умът винаги е принуден да мисли за материално забавление. Затова той трябва да бъде ангажиран в размишления за трансценденталните неща, които нямат връзка с трите страни на земната природа. Божествените забавления на Рада и Кришна и ежедневието на момичетата пастирки от Враджа са отвъд трите качества на материалната природа. Когато умът е ангажиран в мислене, чувстване и желаене, свързани с тези трансцендентални истини, живото същество със сигурност ще получи служенето на Рада и Кришна.

Дева-врата или хората, които се намират в *гуната* на доброто, почитат полубогове като Брама и *Шива и по такъв начин достигат до техните планети. *Питри-врата* или тези, които са в *гуната* на страстта, се забавляват в материалния свят и в резултат на почитането на *питрите* или прадедите, достигат до техните сегашни убежища. *Бхутеджия* или поклонниците на животни и призраци, които са установени в *гуната* на тъмнината и невежеството, също отиват на желаните от тях места в материалното съществуване. За разлика от всички тях, преданоотдадените на Божествената Личност Шри Кришна достигат Неговата върховна обител, която е вечна. Никой не се връща обратно тук, след като вече я е достигнал.

Всички останали сфери на реализация са считани за временни места на съществуване, защото или са унищожавани след определен период или техните обитатели трябва да се върнат обратно на тази земя, след като са изразходили резултатите от своите добри отминали дейности. Доколкото става въпрос за *бхутеджия*, те са обречени да се скитат по тази планета или дори и в по-нижшите региони на вселената.

Бог Чаитаня предлага на всички хора от тази епоха на Кали, които по природа са изключително нещастни във всяко едно отношение, най-висшия дар на живота. Затова всички, които се възползват от тази възможност, трябва да бъдат считани за най-големите късметлици на света. Всяко човешко същество, следвайки принципите на преданото служене, така както са дадени от Рамананда Райа по нареждане на Бог Чаитаня, може да постигне вечен живот, изпълнен с екстаз в компанията на Божествената Личност, намирайки се в различните трансцендентални *раси*, в които се забавляват обитателите на Враджа или Голока Вриндавана – вечните светове на Шри Кришна.

Забранено дори за Лакшми Деви

Без да следва на примера на *гопите*, никой не може да получи духовно тяло на *саки* и да служи на Шри Кришна, дори ако преданото му служене е изпълнено с великолепиe. Жив пример за това е Шри Лакшми Деви, която искала да влезе в трансценденталните забавления на танца *раса-лила* на Шри Кришна. Тя обаче не била допусната, тъй като не следвала примера на пастирките от Враджа.

Тези думи на Рамананда Райа окончателно разтопили сърцето на Бог Чаитанйа, който мигновено го прегърнал в обятията си. Двамата били обзети от трансцендентална радост и сълзи започнали да се стичат по техните лица. Така цялата нощ преминала в божествени разговори и когато дошла утринта, Рамананда Райа и Бог Чаитанйа се заели с ежедневните си дела.

Когато Бог Чаитанйа вече си тръгвал, Рамананда паднал в нозете Му и го помолил следното:

‘море крпā карите томāра ихāн āгамана
дина гаиā рахи’ шодха мора душта мана
томā винā анйа нāхи джйва уддхāрите
томā винā анйа нāхи кршнā-према дите’

“Ти дойде при мен, за да ми дадеш Твоята Божествена Милост. Затова, моля те, остана тук още поне десет дни и зорко наблюдавай дали моят замърсен ум ще се поправи. На света няма никой друг, който може да освободи падналите души и също няма друг освен Теб, който може да им даде трансценденталната сладост на любовта към Всевишния.”

Бог Чаитанйа отговорил:

прабху кахе,—āилāна шунни’ томāра гунā
кршнā-катхā шунни, шуддха карāите мана
йаичхе шунилун, таичхе декхилун томāра махимā
рāдхā-кршнā-премараса-джйāнера туми сймā
гаиā динера кā-катхā йāват āми джйба’
тāват томāра санга чхāддите нāриба
нйлāчале туми-āми тхāкиба ека-санге
сукхе гонāйба кāла кршнā-катхā-рагге

“Аз дойдох при теб, след като чух за твоята репутация на чист преданоотдаден, за да пречистя Моя ум, слушайки трансценденталното

послание за Шри Кришна. Сега, след като видях и чух всичко това, се убедих, че информацията, която имах за теб е истина. Ти си зенитът на трансценденталното знание, отнасящо се до забавленията на Рада и Кришна. Затова за Мен е невъзможно да напусна твоята компания, какво да говорим само за някакви си десет дни. Ние двамата трябва да живеем заедно в Нилачала (Джаганат Пури) и да прекарваме времето си, потопени в свършеното щастие, извиращо от разговорите за божествените забавления на Рада и Кришна.”

Свършени въпроси и отговори

Така на сутринта Рамананда Райа се разделил с Бог Чаитанйа и те отново се срещнали на другата вечер. Разположили се на уединено място и разговорът по между им започнал по същия начин – Бог Чаитанйа задавал въпросите, а Рамананда отговарял.

В: Каква е есенцията на знанието в областта на просветителните дейности?*

О: Няма по-висша наука от преследването на знание, свързано с преданото служене на Шри Кришна.

В: В какво се изразява най-висшата слава?

О: Най-висшата слава за едно човешко същество е неговата репутация на преданоотдаден на Шри Кришна.

В: Какво е най-ценното притежание на живота измежду всички ценности на света?

О: Най-богат на света е този, който притежава трансцендентална любов към Рада и Кришна.

В: Коя е най-мъчителната тъга от всички болки и несгоди в живота?

О: Няма по-голяма тъга от нещастията, причинено от раздялата с преданоотдадените на Шри Кришна.

В: Кой е получил най-свършеното освобождение измежду всички освободени души във вселената?

О: Този, който има трансцендентална любов към Шри Кришна, е най-възвишената от всички освободени души.

В: Каква е най-хубавата песен, която може да изпее човек?

О: Есенцията на всички песни е възпяването на трансценденталното величие на Рада и Кришна.

В: Каква е най-висшата полза в живота, която човек може да търси?

О: Няма по-голяма печалба от компанията на преданоотдадените, които са ангажирани в служене на Шри Кришна.

В: Кого трябва да си спомня постоянно човешкото съществуване?

О: Човек трябва непрекъснато да мисли за трансценденталното име, славата и качествата на Шри Кришна.

В: Върху какво трябва да медитира живото съществуване?

О: Най-съвършеният вид медитация е върху лотосовите нозе на Рада и Кришна.

В: Къде трябва да живее човек през целия си живот, пренебрегвайки всички останали места?

О: Човек трябва да живее във Вриндавана, където постоянно се разиграват забавленията *раса-лила*.

В: Какво трябва да слуша човек през живота си, оставяйки на страна всички останали теми?

О: Забавленията, произтичащи от взаимната обич между Рада и Кришна, са единствената тема, която трябва да влиза в ушите на живите същества.

В: Кой е най-висшият обект на обожание сред всичко, което трябва да бъде обожавано?

О: Това са едновременно имената на Рада и Кришна.

В: Къде отива човек, който копнее за освобождение или сетивно наслаждение?

О: Първият ще получи тяло, което е неподвижно (такова на камък или на планина), а другият ще се добие с тяло от райските планети. (Според Гаутама Буда, освобождението означава да станеш като камък, без никакво сетивно възприятие. Това е и кулминацията на Будистката философия.)

Горните въпроси и отговори съдържат есенцията на цялото трансцендентално знание, потвърдено в авторитетните свещени писания.

Най-начетеният

Постепенното развитие на образованието трябва да бъде оценявано по следния начин: първо е *брат-видя* или знание за душата, което е по-висше от това за физическия свят; знанието за Божествената Личност е още по-висше и от знанието за безличностния *Братан* или духа и накрая следва знанието за Шри Кришна и Неговите забавления, което е по-висше и от знанието за Божествената Личност Вишну.

В *Шримад-Багаватам* се казва, че най-възвишената работа е тази, която ще удовлетвори сетивата на Хари и че най-висшата форма на образование е учението за Него. Този, който е изучил деветте процеса на преданото служене – слушане, възпяване, припомняне, служене на лотосовите нозе на Бога, обожание, молитва, ставането на Негов слуга, сърдечно приемане на Неговото приятелство и пълното отдаване на Неговата воля – трябва да бъде смятан за най-учения на света.

Слава

Славата, която човек получава, ставайки преданоотдаден на Шри Кришна, е описана в автентичното свещено писание *Гаруда Пурана*:

калау бхāгаватам нāма
дурлабхам наива лабхйате
брахма-рудра-падомкрштам
гурунā катхитам мама

“Аз съм чул от своя духовен учител, че в епохата на Кали ще бъде много трудно да се намери човек, който е известен, защото е преданоотдаден на Шри Кришна, въпреки че неговата позиция е по-добра от тази на Брама или Шива.”

Шри Нарада Муни е казал:

джанмāнтара-сахасрешу
йасйа сйād буддхир йдрйй
дāсо 'хам вāсудевасйа
сарвāл локāн самуддхарет

“Личност, която счита себе си за вечен слуга на Божествената Личност Васудева (разбиране, което се достига след хиляди и милиони прераждания), може да освободи всички паднали души от материалното им съществуване.”

В *Багавад-гита* също се потвърждава, че е голяма рядкост да бъде открита личност, която е в действителност *тахатпа* или велика душа, разбрала, че Васудева е Богът на всички вселени. След много, много раждания и придобиване на знание, тя се отдава на Шри Кришна – Върховната Божествена Личност.

В *Ади Пурана* се казва, че освободените души, в това число и *ирутите*, следват чистите преданоотдадени на Шри Кришна. В *Брихад-нарадийа Пурана* се казва:

адйāпи ча муни-йрештхā брахмāдййā апи деватāх

“До този момент дори най-добрите измежду всички *туни* (светци) или полубогове като Брама и останалите не са разбрали какво влияние притежава преданоотдаденият, който напълно се е посветил на трансценденталното служене на Вишну.”

В *Гаруда Пурана* се казва:

брāхманāнāм сахасребхйāх сатра-йādжй виийишйате

сарва-й̄аджй̄-сахасребхй̄ах сарва-вед̄анта-п̄арагах
сарва-вед̄анта-вит-кот̄й̄а вишну-бхакто вӣӣӣшй̄ате
ваишнав̄анам сахасребхй̄а ек̄антй̄ еко вӣӣӣшй̄ате

“От много хиляди и милиони *братини* този, който е експерт в изпълнението на жертвоприношения, е считан за най-добрият. От много хиляди такива *братини* експерти по жертвоприношенията за още по-добър е приеман този, който е изучил цялото ведическо знание. Най-съвършен сред всички разбрали *Ведите* е преданоотдаденият на Бог Вишну – Върховната Божествена Личност. От милионите поклонници на Бог Вишну обаче, най-добри са тези, които са чисти преданоотдадени Ваишнави, изключително привързани към служенето на Шри Кришна. Само те ще стигнат до най-висшето убежище, наречено *Парам-дата*, което лично Шри Кришна е описал в *Багавад-гита*.”

В *Шримад-Багаватам* също се казва, че целта на получаването на знание от всичките *шрути* и стремежът по всякакъв друг начин да се придобие духовна култура, е човек да се пристрасти към слушането на теми, описващи трансценденталните качества, имената и славата на Мукунда (Шри Кришна).

В молитвите от *Нарайана-лила* се казва, че чистият преданоотдаден не желае да заема дори мястото на Брама, ако е лишен от възможността да извършва предано служене на Бога. По-скоро чистият преданоотдаден предпочита да стане някое мъничко насекомо, ако в тази форма на живот ще бъде ангажиран в служенето на Всевишния.

Не всички са равни

Славата на Прахлада Махараджа като преданоотдаден на Бога е описана от Бог Шива в *Сканда Пурана*: “Дори аз не мога да разбера Шри Кришна такъв, какъвто е Той в действителност. Само Неговите преданоотдадени Го познават, а измежду тях Прахлада е най-добрият.”

В *Брихад-багаватамрита* Санатана Госвами казва, че над Прахлада стоят Пандавите, които са още по-добри преданоотдадени. Над тях са Йадавите, които са по-добри дори от тях. От всички Йадави Удава е най-извисен, а девиците от Враджа са повисшестоящи и от него. Затова те са най-възвишените от всички преданоотдадени.

В *Брихад-ватана* Брама говори на *ришите* така:

шаштй̄-варша-сахаср̄а̀ни
май̄а тап̄там̄ тапах̄ пур̄а̀
нанда-гопа-враджа-стр̄й̄н̄ам̄
п̄а̀да-рен̄й̄палабдха̄й̄е

“Аз направих всичко, което бе по силите ми – преминах през сурови покаяния в продължение на 60 000 години само и само да се сдобия с праха от нозете на девиците от Враджа, пастирчетата и Царя Нанда. Въпреки това не получих благословията на праха от техните нозе. Затова мисля, че нито аз, нито Шива или Лакшми сме равни на тях.”

В Ади Пурана Божествената Личност казва:

на татхā ме приѳатамо
брахмā рудраї ча пāртхива
на ча лакшмїр на чāтмā ча
їатхā гопї-джано мама

“Няма никой по-мил за Мен от пастирките на Враджа – нито дори Брама, Шива, Лакшми или Собствената Ми Личност.”

Следвай Шрила Рупа Госвами

Шримати Радарани е най-обичана от всички обитателки на Враджа. Шрила Рупа Госвами е най-интимният слуга на Шримати Радарани и затова е много скъп на Бог Чаитанїа. Тези, които следват примера на Шрила Рупа Госвами, са известни като *Рупануга* преданоотдадени на Шри Кришна. Рупанугите са възхвалявани в *Чаитанїа-чандраприта* (127) така:

āстāм ваирāгїа-коṭир бхавату
їама-гама-кшāнти-маитрї-āду-коṭис
таттвāнудхїāна-коṭир бхавату
бхавату вā ваишṇавї бхакти-коṭиḥ
коṭї-амїо 'нї асїа на сїāt маг апи
гуṇа-гаṇо їаḥ сватаḥ-сиддха āсте
їрїмач-чаитанїачандра-приїа-чараṇа-
накха-джїотир āмода-бхāджāм

“Личности, които са пристрастени към светлината на сияйните нокти на палците на лотосовите нозе на възлюбените и скъпи преданоотдадени на Бог Чаитанїа, са напълно надарени с всички трансцендентални качества. Могъщото отречение, спокойствието на духа, контрола над сетивата, мъжествеността, медитацията и други подобни качества са присъщи на преданоотдадените на Вишну, но те не съставляват дори една милионна част от трансценденталните качества, които те притежават.”

Истинско богатство

Преобладаващата част от хората на земята са ръководени от нарежданията на ума, насочени към материалното забавление или желанието за трупане на все повече и повече богатства, които са средството за получаване на сетивно наслаждение. Посредством чистия трансцендентален интелект обаче, човек може обективно да прецени стойността на материалното богатство и да види, че то по никакъв начин не може да бъде сравнявано със стойността на любовта към Рага и Кришна. Ето и някои цитати на *шастрите* в подкрепа на това:

ким алабхїам бхагавати
прасанне ўрї-никетане
матхāпи мат-парā рāджан
на хи вāйчханти киїчана

“Въпреки че преданоотдадените на Божествената Личност имат на разположение всичко, което може да бъде пожелано, те не искат нищо за свое собствено удовлетворение.” (Баг. 10.39.2)

мāм анāрāдхїа дукхкхāртах
кутумбāсакта-мāнасах
сам-санга-рахито мартїо
врддха-сева-паричїутах

“Обусловените души винаги са нещастни поради тяхното пристрастяване към относителните неща на този свят. Това е така, защото не Ми служат и затова са лишени от компанията на чистите преданоотдадени и Моето служене.”

сва-джїванāдхикам прāртхїам
ўрї-вишну-джана-сангатах
виччхедена кшанам чāтра
на сукхāмїам лабхāмахе

“Компанията на преданоотдадените на Вишну е по-ценна, от собствения ми живот, защото бивайки лишен от тяхното общуване дори за момент, аз не мога да усетя и следа от щастие.” (Брихад-багаватаприта 1.5.44)

муктāнāм апи сїддхāнāм
нāрāйаᅇа-парāйаᅇах

судурлабхаḥ праśāntātmā
koṭiśv api maḥāmuṇe

“Сред милиони велики светци, които са освободени души, е много трудно да се намерят сериозни преданоотдадени на Бог Нарайана.” (Баг. 6.14.5)

ануграхāya bhaktānām
mānuśam dexam āstхитаḥ
bhadjate tāgrīyāḥ kṛḍa
yāḥ śrutvā tat-paro bhavet

“За да даде милост на Своите преданоотдадени, Божествената Личност се появява на тази земя и показваа забавленията си, така че преданоотдадените да бъдат привлечени от Него и Неговите забавления.” (Баг. 10.33.36)

ata ātīantikām kṣemām
prcchāmo bhavato 'naḡhāḥ
samśāre 'smiṇ kṣaṇārdho 'pi
sat-saṅgaḥ śhevadхир nṛṇām

“О блажени Боже, аз Те моля за най-висшата благословия на света. Аз искам компанията на Твоите чисти преданоотдадени, защото дори и да я имам за един единствен миг, това ще бъде най-ценното нещо в живота ми.” (Баг. 11.2.30)

tas māt sarvātmanā rāджан
hariḥ sarvatра sarvadā
śrotavyāḥ kīrtitavyāyāḥ ча
smartavyo bhagavān nṛṇām

“О Царю, всички човешки същества трябва да слушат за Божествената Личност Хари, да Я възхваляват и никога да не Я забравят по всяко време, навсякъде и във всички обстоятелства.” (Баг. 2.2.36)

tas mād ekena manasā
bhagavān sātvatām patiḥ
śrotavyāḥ kīrtitavyāyāḥ ча
dхīeyāḥ pūджyāyāḥ ча nitīadā

“Божествената Личност, която е поддръжник на чистите Си преданоотдадени, трябва да бъде слушана, възхвалявана, почитана и обожавана с медитация и концентрация по всяко време.” (Баг. 1.2.14)

āśāṃ aho caraṇa-reṇu-gṛjuṣāṃ ahaṃ sīāṃ
vr̥ṇḍāvane kim api guṇma-latauśadḥīnām
īā dṛuṣṭīadṛjāṃ sva-gṛjanaṃ ārya-patḥaṃ ca hitvā
bhędḥjur mukunda-padaḥvīm īrutibḥir vimrgīāṃ

“Моето желание е да се превърна в стръкче трева или пълзящо растение в гората на Враджа. Така ще мога да получа праха от нозете на тези велики личности, които са почитали лотосовите нозе на великия освободител Мукунда. Прахът от нозете на тези велики преданоотдадени е търсен дори и от самите *шрути*. Изоставяйки настрана привличането към своите близки и собствените си деца - нещо, което по принцип е невъзможно, *гопите* от Враджа са пожертвали всичко за удовлетворението на Шри Кришна.” (Баг. 10.47.61)

vikr̥iditaṃ vradḥa-vadḥḥbḥir idāṃ ca viśṇoḥ
īradḥāṅvito 'nūīr̥ṇīyād atḥa varṇāyeg īāḥ
bhaktim parāṃ bhagavati pratilabḥīa kāmaṃ
hr̥d-rogaṃ āīv āpahinotī achiereṇa dḥīraḥ

“Личност, която с почитание слуша историите за трансценденталните забавления на Шри Кришна с девиците от Враджа от устата на чист преданоотдаден, и след това на свой ред описва пред други хора тези забавления, много бързо ще достигне до неземната любов към Бога и по такъв начин ще пречисти своето сърце от всички похотливи желания за удовлетворение на сетивата.” (Баг. * 10.33.39)

etāvān eva loke 'smin
nūīśāṃ dḥarmaḥ paraḥ smṛtaḥ
bhakti-īogo bhagavati
tan-nāma-graḥaṇādibḥiḥ

“Най-важното задължение на всяко човешко същество в този свят е да бъде ангажирано в предано служене, изпълнено с любов към Божествената Личност и да повтаря Нейното Свято Име.” (Баг. * 6.3.22)

Сухото, спекулативно знание е сравнявано с горчивите плодове на дървото Ним. Този плод не е годен за консумация, но е по вкуса на личности, които подобно на врани са заети в суровия живот на аргументите. Тяхната суха философска спекулация звучи като грозното им грачене.

От друга страна, свежо разцъфналите пъпки на мангото, чиито плодове са много сладки и вкусни, са сравнявани с трансценденталното любовно служене на Бога. Затова този плод е любим на чистите преданоотдадени на Шри Кришна, които са оприличавани на папагали, винаги издаващи сладки звуци. Единствената печалба на нещастният *гйани* – емпиричен философ, е сухата философска спекулация. За разлика от него щастливите преданоотдадени пият сочния нектарен вкус на служенето, изпълнено с любов към Бога.

Така Бог Чаитанѝа и Рамананда Раѝа отново прекарали цялата нощ в трансценденталното щастие на разговорите за Шри Кришна и Неговите забавления. Понякога те плачели, понякога танцували, погълнати от екстаз и така нощта отминала. На сутринта те отново се разделили, за да се срещнат още същата вечер, както направили и предишния път.

Озарявайки сърцето

След като разговаряли няколко минути, Рамананда паднал в нозете на Бог Чаитанѝа и Му разкрил своето сърце:

ета таттва мора читте кауле пракѝаѝана
брахмѝке веда ѝена падѝила нѝраѝаѝа
антарѝѝмѝ ѝѝварера еи рѝти хѝе
бѝхире нѝ кахе, васту пракѝѝе хрдѝе

“Мой скъпи Боже, Ти озари сърцето ми със светлината на много истини и ме направи способен да ги изкажа под формата им на фундаментално знание за Рада и Кришна, в които е заключена есенцията на божествената любов. Преди по подобен начин Ти просвети и сърцето на Брама, разкривайки пред него цялото ведическо знание. Всевишният, който в образа Си на Сврѝхдуша е постоянният спътник на живите същества, прави всичко това по Своята безпричинна милост. Той не се изправя лице в лице с тях, а ги просвещава в техните сърца.”

Това е потвърдено в *Багавад-гита*. Там Божествената Личност казва, че за да покаже специалното си благоразположение към Своите преданоотдадени, Тя озарява сърцата им със светлината на трансценденталното знание, което разпрѝсква тъмнината на невежеството. В самото начало на красивия *Шримад-Багаватам* се казва следното важно нещо:

джанмѝдѝ асѝа ѝато 'нвайѝд итаратаѝ чѝртхешв абхиджнѝх сварѝт
тене брахма хрдѝ ѝа ѝди-кавайе мухѝанти ѝат сѝрайѝх
теджо-вѝри-мрдѝм ѝатхѝ винимайо ѝатра три-сарго 'мршѝ
дхѝмнѝ свена садѝ нираста-кухакам сатѝам парам дхѝмахи

“Абсолютната Истина, която е Божествената Личност, е единственият напълно независим себедостатъчен Владетел на всички живи същества. Единствено Той е просветил Брама в сърцето и е изначалният поет и певец на Ведическите химни. Единствено Той е причината за постоянното объркване на всички емпирични философи. Единствено в Него е възможно да съществува комбинацията от петте елемента – земя, огън, вода, въздух и етер. И единствено Той е признат за действителният източник на вътрешната, външната и междинната енергия.”

“Затова нека всички се помолим за убежище в лотосовите нозе на Шри Кришна, който е Абсолютната Истина и който благодарение на Своята собствена енергия е свободен от илюзията на света. Установено е, че тази Абсолютна Истина е изворът на чисто знание за всички дела на творението, поддържането и разрушението на света. Това е единственото логическо заключение, до което е достигнато след внимателното изучаване на тази материя както директно, така и индиректно.”

Аз имам едно съмнение

Тогава Рамананда Райа помолил Бога:

ека самйайа мора ачхайе хрдайе
крпā кари' каха море тāхāра нишчайе
пахиле декхилун томāра санниāси-сваргпа
ебе томā декхи муни шйāма-гопа-ргпа
томāра саммукхе декхи кāнчана-панчāликā
тāнра гаура-кāнтйе томāра сарва анга дхāкā
тāхāте праката декхон са-вамйшй вадана
нāнā бхāве чанчала тāхе камала-найана
еи-мата томā декхи' хайа чаматкāра
акапате каха, прабху, кāраṇа ихāра

“Мой Боже, аз имам едно съмнение в сърцето, което се надявам, че Ти милостиво ще премахнеш. Първо, аз те видях в образа Ти на санйаси, а сега изглеждаш като пастира Шйамасундара. Сега пък Те виждам като златна кукла, цялото тяло на която е покрито от златен блясък. Виждам, че Ти държиш флейта пред Твоята уста и лотосовите Ти очи непрекъснато играят, оживявани от различните чувства на екстаз, който изпитваш. Аз наистина те виждам по този начин и това е прекрасно. Мой мили Боже, моля те, кажи ми без заобикалки каква е причината за всичко това?”

Бог Чаитанйа отговорил, че тези които са дълбоко потопени в любовните си взаимоотношения с Шри Кришна, са първокласни преданоотдадени. Като резултат от

тяхната естествена любов към Бога те виждат присъствието на своя обожаван Бог Шри Кришна навсякъде, накъдето погледнат в цялото разнообразие от подвижни и неподвижни обекти. Последните не се появяват пред тях в своя обикновен облик, а по различен начин в зависимост от връзката с Шри Кришна. Ето някои цитати в това отношение от Шримад-Багаватам.

сарва-бхѳтешу йах наийег
бхагавад-бхāвам āтманах
бхѳтāни бхагаватй āтманй
еша бхāгаватоттамах

“Чистите преданоотдадени виждат навсякъде присъствието на Шри Кришна, който е животът на цялото съществуване, а в Шри Кришна те виждат съществуването на всички проявени и неприявени неща.” (Баг. 11.2.45)

вана-латās тарава āтмани вишнум
вйāнджайантйā ива пушпа-пхалāдхйāх
праᅇата-бхāра-виᅇанā мадху-дхāрāх
према-хршᅇа-танаво вавршух сма

“Дърветата в джунглата и всички пълзящи растения, натежали от плодове и цветове, се поклониха на Всевишния с чувството, че Шри Кришна е изворот на техния живот. Изпитвайки трансцендентално приповдигнато настроение и екстаз, дърветата и пълзящите растения изсипаха голямо количество мед в Негово присъствие. Това беше възможно благодарение на чистата им любов към Всевишния.” (Баг.* 10.35.9)

Бог Чаитанйа прогължил да говори:

рāдхā-кршᅇ томāра махā-према хайā
йāхāн тāхāн рāдхā-кршᅇ томāре спхурайā

“Ти изпитваш дълбоко уважение към Рада и Кришна и затова можеш да усетиш Тяхното присъствие навсякъде около теб.”

Рамананда Райа, въпреки всичките тези обяснения, които били верни според шастрите, дълбоко в сърцето си не бил удовлетворен от отговорите, които Бог Чаитанйа дал на неговия въпрос. Затова казал:

райā кахе, —— прабху туми чхāда бхāри-бхѳри
мора āге ниджа-рѳна нā кариха чури
рāдхикāра бхāва-кāнти карй' анѳкāра

ниджа-раса āsvādите кариїāчха аватāра
ниджа-гўдха-кārїа томāра—према āsvādана
āнушанге према-маїа каиле трибхувана
āпане āиле море карите угдхāра
ебе капаṭа кара,—томāра кона вїавахāра

“Мой Боже, моля Те, изостави този заобиколен път на разкриване на Своята личност. Смили се и не се опитвай да скриеш Своята истинска същност. Аз знам кой си Ти: Ти си Самият Шри Кришна, който е покрит от цвета на Шримати Радарани. Ти си слязъл при нас, за да вкусиш от екстаза на Твоите трансцендентални забавления с Нея. Главната цел на появяването Ти обаче е да изживееш любовта, която изпитват към Теб Твоите преданоотдадени и едновременно с това да я разгадеш навсякъде в трите свята. Ти си дошъл при мен по Своя собствена воля, така че защо сега се опитваш да се скриеш?”

Бог Чаитанїа се разкрива

Чувайки това, Бог Чаитанїа се засмял и разкрил Своята същност, в която били образите на Расараджа, Царя на всички раси и Неговото друго Аз, Шримати Радарани, която е Махабхава или любовта към Бога, претворена в личност. След това Той показал образа Си в една форма, обединяваща Божествената Двойка - Шри Кришна с настроението и цвета на Шримати Радарани.

rāghā кршṇа-праṇāїа-викртир хлāдинї śāктир асмāг
ekātmānāv апи бхуви пурā деха-бхедам гатау тау
чаитанїāкхїам пракаṭам адхунā тад-гвайām чаикїам āптам
rāghā-бхāва-гїути-сувалитам науми кршṇа-сварїпам

“Любовните взаимоотношения на Рада и Кришна са трансцендентално проявление на вътрешната енергия на удоволствието на Бога. Въпреки, че Рада и Кришна са една и съща изначална личност, Те се разделят помежду си за вечни времена. Сега тези трансцендентални личности се обединяват отново в образа на Шри Кришна Чаитанїа. Аз се покланям пред Него, защото Той е Лично Шри Кришна, претворил в Себе Си чувствата и цвета на Шримати Радарани.”

Бог Чаитанїа разкрил Себе Си като образ, в който има две личности, които се обединяват, за да направят една. Това е най-уникалното проявление на Абсолютната Истина. Само тези, които имат достатъчно късмет и по милостта на Рамананда Раїа познават както Шри Кришна Чаитанїа, така и Шри Шри Рада-Кришна, могат да служат на вечните Им форми, които се сливат в една.

Рамананда Раїа изгубил съзнание от екстаза, в който изпаднал, след като видял проявлението на божествената форма на Бог Чаитанїа и бил обзет от трансцендентални емоции. Той се олюлял и паднал в несвѣст на земята.

В този момент, Бог Чаитанїа докоснал неговото тяло и го върнал в съзнание. Съвземайки се Рамананда отново бил учуден, като видял Бог Чаитанїа в образа Му на *санйаси*. Тогава Всевишния го презърнал и го успокоил, като му казал, че никої до сега освен него не е виждал тази Негова трансцендентална форма, изградена от двата божествени образа на Рага и Кришна.

Бог Чаитанїа казал, че няма нищо от Неговите забавления, което да не е известно на Рамананда и затова Той му показал Своето проявление в тази уникална форма.

гаура анга нахе мора—рāдхāнга-спарїана
гопендра-сута винā теңхо нā спарїше анїа-джана
мāнра бхāве бхāвита кари' āтма-мана
табе ниджа-мāдхурїа кари āсвāдана
томāра тхāнї āмāра кичху гунта нāхи карма
лукāиле према-бале джāна сарва-марма
гунте рāкхиха, кāхāн нā карио пракаїа
āмāра бāтула-чештā локе упахāса
āми—ека бāтула, туми—двитїїа бāтула
атаева томāїа āмāїа ха-и сама-тула

“О Рамананда, аз не съм просто някой със светла кожа, който се появява пред тебе. Аз съм същият Шри Кришна и вечно проявявам тази своя форма, която е погълнала цвета на тялото на Шримати Радарани. Никої не може да докосне Шримати Радарани освен Шри Кришна. Затова Аз се украсявам с чувствата на Шримати Радарани и след това се забавлявам. В тази Своя вечна форма аз също вкусям и сладостта на Шри Кришна. Но моля те, не разкривай пред никого тази Моя тайна. Обикновените хора могат да се присмиват на лудостта Ми. В това отношение Аз наистина съм луд номер едно, а ти си луд номер две. И тъй като и двамата спадаме към една и съща категория, между нас няма никакви различия.”

Мина от нектар

Така Бог се забавлявал в компанията на Рамананда Райа, дискутирайки теми за Шри Кришна в продължение на десет дни. Тези разговори между Рамананда Райа и Бог Чаитанїа били изключително поверителни, тъй като се отнасяли за Враджа-дама, или мястото, където вечно се разиграват трансценденталните забавления между Шримати Радарани и Шри Кришна. В тези разговори те обстоятелствено обсъждали екстаза, който се проявявал във Враджа-дама. Между Рамананда и Бог Чаитанїа имало и много други дискусии, които никої не би могъл да разбере. Накратко, темата, която обсъждали, била подобна на мина от скъпоценна информация, която произвеждала една след друга скъпоценности за доброто на човечеството. Мината на този разговор е оприличавана на невъобразим по размерите си дълбок метален резервоар. Докато била

разработвана, постепенно от нея били добити различни ценни метали като мед, месинг, сребро, злато, а накрая се появил и камъкът на желанията.

Тези ценни метали били добивани както в началната, така и в заключителната част на дискусията между Рамананда Раја и Бог Чаитанја. В началото на разговора, озаглавен *В Търсене На Крайната Цел На Живота*, идеята за следването на моралните и социални подразделения на обществото може да бъде оприличена на медта, която е майката на всички метали. Идеята пък за отдаването на резултатите от работата си на Шри Кришна (*карма-йога*) може да се сравни с месинг. Среброто е металът, който символизира отречението от света и приемането на *карма-санйаса*. Целта на преданото служене, което е примесено с емпирично спекулативно знание (*гйана-тишра-бакти*), може да бъде оприличена на злато. И накрая скъпоценният камък на желанията е чистото предано служене освободено от всякакъв вид философско домогване (*гйана-шунья-бакти*).

В заключителната дискусия присъства същото сравнение, но във връзка с различните видове предано служене. *Дасйя –прета* е оприличавана на метала мед, *сакйя-прета* - на месинг, *ватсалйя-прета* - на сребро и *мадурйя-прета* - на злато. Накрая трансценденталните забавления на Шри Шри Рада-Кришна са оприличавани на камъка на желанията.

Достъп до гореспоменатия камък на желанията или *гйана-шунья-бакти*, може да бъде получен от упорития преданоотдаден, който има необходимата енергия, късмет, добра компания и чистота на своя стремеж. Притежавайки всички тези качества, той може лесно да се сдобие с този камък на желанията.

На следващия ден Бог Чаитанја поискал разрешение от Рамананда Раја да продължи своето пътуване из Южна Индия. Всевишният го помолил да следва Неговите инструкции, които били следните:

вишайа чхāдийā туми йāха нīлāчале
āми тīртха кари' тāнхā āсиба алпа-кāле
дуи-гжане нīлāчале рахиба ека-санге
сукхе гонāйиба кāла кршнā-катхā-ранге

“Моля те, изостави земните си задължения и отиди в Нилачала (Джаганат Пури). Аз ще пристигна там много скоро, след като завърша Своето пътуване. Ние ще живеем заедно в Нилачала и ще прекарваме времето си в неизмеримото щастие на разговорите за трансценденталните забавления на Рада и Кришна.”

Казвайки това, Бог Чаитанја прегърнал Рамананда и го изпратил да се прибере в дома си, а самият Той се приготвил да Си почине през нощта. На следващата сутрин Бог Чаитанја посетил местния храм на Хануман, отдал почитта Си на Божеството и след това отново поел по Своя път през Южна Индия.

По времето, когато Бог Чаитанја бил във Видйанагара, градът на Рамананда Раја, всички учени последователи на различните философски школи на познанието изоставили своя начин на мислене и били превърнати в преданоотдадени

последователи на Шри Кришна. След заминаването на Бог Чаитанйа Рамананда бил обзет от тъга по раздялата си с Него и затова спрял рутинната си ежедневна дейност и останал погълнат от дълбоката си медитация върху образа на Всевишния.

Това е кратък очерк за срещата между Рамананда Райа и Бог Чаитанйа Махапрабу. Инструкциите на трансцеденталните им разговори са напълно възвишени и в същото време прости за разбиране. Всеки човек, който има достатъчно късмет, може да се възползва от откровенията на тези дискусии и така да постигне съвършенството на своя живот. След като тази тема е влязла в сърцето на някого, който я е слушал с откровение, тя ще го запленява и за него ще бъде невъзможно да изостави духовната амбиция, тласкаща го към земята на Рада и Кришна.

Слушайки този кратък разказ, човек може да улови есенцията на трансцеденталния романс на чистата любов към Бога. Най-важното нещо, което трябва да разберем от тази дискусия, е тайната на появяването на Бог Чаитанйа в този свят и есенцията на Неговото движение *санкиртан*.

Вяра

Единствено вярата може да проникне в заплетената същност на тези разговори, като тя е и основата на прогреса към превъзхождащото ума състояние на чувствата, изпитвани при трансцеденталната любов по време на раздяла. *Лицата* на Рада и Кришна е трансцедентална и поверителна. Затова единствено този, който има вяра в Бог Чаитанйа и Неговия процес за духовно извисяване, може да влезе в конфиденциалното служене на Божествената Двойка, което е и най-привлекателното нещо за чистите преданоотдадени на Всевишния.

Всички хора трябва да разберат, че разговорите между Бог Чаитанйа и Рамананда Райа не са творение на умствените спекулатори, които не са в трансцеденталната ученическа последователност и които винаги се съмняват в Абсолютната Истина. Затова някой, който има за цел да спори с помощта на светски аргументи, не може да влезе в пределите на темите, обсъждани в тези разговори. Това е така, защото те стоят над всякакъв материалистичен подход към тях. Поради своя свръхестествен характер, тези духовни въпроси не могат да бъдат разбрани, ако човек не е достигнал необходимото съзнание, което превъзхожда земния ум.

По-добре е никой да не се опитва да разгадава тези трансцедентални теми посредством изтощителните академични манипулации на мозъка и ума, защото както земният мозък, така и умът са безполезни в опитите да се достигне това свръхестествено ниво на съществуване. Само служенето на Бога и Неговите представители може да помогне на човек да получи някакво изживяване на истината. В тази насока умствената спекулация, която произвежда временни резултати, води единствено до объркване.

Трансцеденталната област, обсъждана от Шри Рамананда Райа и Бог Чаитанйа принадлежи изключително на тези верни преданоотдадени на Шри Кришна, които са извършвали предано служене в живота си.

*Слава на Бог Чаитанїа и Бог Нитянанда Прабу, слава на Шри Адваита Прабу и всички преданоотдадени на Бог Чаитанїа, които са известни като Гаура – бакти. Бог Чаитанїа с помощта на Своето божествено оръжие - диска, който бил зареден с Неговата безпричинна милост, освободил обитателите на Южна Индия, които се намирили в положението на слонове, атакувани от крокодилите на различните религиозни секти. Така Бог Чаитанїа превърнал всички във Ваишнави и продължил обиколката Си из Южна Индия, където посетил много, много святи места на поклонение.